

Aile ve Okul Çevresinin Okul Disiplinine Etkisine İlişkin Öğrenci, Öğretmen ve Okul Yöneticisi Görüşleri*

Eren AĞIN**

• **Geliş Tarihi:** 16.07.2020 • **Kabul Tarihi:**29.04.2021 • **Çevrimiçi Yayın Tarihi:** 07.05.2021

Öz

Bu çalışmada bir ortaöğretim okulundaki öğrenciler, öğretmenler ve okul yöneticilerinin görüşleri doğrultusunda başat bir role sahip okul disiplininin aile ve okul çevresi ile ilişkisi araştırılmıştır. Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan örnek olay çalışmasıdır. Çalışma grubunu 2014-2015 eğitim-öğretim yılında Ankara ili, merkez ilçesinde bulunan bir ortaöğretim okulundaki 20 öğrenci, 20 branş öğretmeni, 4 rehber öğretmen ve 5 okul yöneticisi oluşturmaktadır. Katılımcıların seçiminde amaçlı örnekleme tekniğine yer verilmiştir. Araştırma verilerinin toplanmasında yarı-yapılandırılmış görüşme formu ve verilerinin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın verileri, tema ve alt temalar halinde kodlanmış ve bulgular frekanslarıyla birlikte tablolar halinde sunulmuştur. Araştırmanın sonucunda öğrenciler, öğretmenler ve okul yöneticileri okul disiplininin aile ve okul çevresiyle güçlü bir ilişkiye sahip olduğunu belirtmiştir. Katılımcılar okul disiplininin aile ile okul çevresi arasındaki ilişkisinde sosyo-ekonomik ve kültürel yapının etkisini vurgulamıştır. Öğretmenler ve okul yöneticileri eğitim ve sosyo-ekonomik seviyesi düşük ailelerde yetişen öğrencilerin disiplinsiz tutum ve davranışlara daha yatkın olduklarını ifade etmişlerdir. Velilerin okul disiplininden beklentisi öğrencilerin okulda geçirilen zaman içerisinde istenmeyen davranışlara yönelmemeleridir. Okulun çevresi ve ailenin okuldaki disiplin uygulamalarını pekiştirdiği ve yönlendirdiği görülmüştür.

Anahtar sözcükler: Okul, okul disiplini, aile, okul çevresi.

Atıf:

Ağın, E. (2021). Aile ve okul çevresinin okul disiplinine etkisine ilişkin öğrenci, öğretmen ve okul yöneticisi görüşleri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 53, 403-428. doi: 10.9779/pauefd.770373

* Bu makale, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Yönetimi ve Politikası Anabilim Dalında tamamlanmış doktora tez çalışmasından üretilmiştir.

** Dr., Millî Eğitim Bakanlığı, Şehit Hüseyin Gültekin Bilim ve Sanat Merkezi, erenagin@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8497-2197>

Giriş

Eğitim ve öğretim faaliyetlerinin güvenli ve etkili bir ortamda gerçekleşebilmesi için okulda disipline ihtiyaç duyulmaktadır. Disiplin sözcüğünün kökeni Latince'deki 'disciplina' sözcüğüne dayanmaktadır. Latince sözlüklerde *disciplina* ise çiraklık, öğrencilik, edep; *discipulus*: edep öğrenen, öğrenci; *discere*: öğrenmek, edeplenmek; *decere*: edebe uymak anlamındadır (Lewis, 1984, s. 587). Eğitim bilimlerinde disiplin bir bilim dalı (öğretim konusu) anlamında değil, terbiye etme, düzen, eğitime, edeplendirme anlamında kullanılmaktadır. Türk Dil Kurumu Sözlüğünde yer alan disiplin sözcüğü ise eğitim bilimlerinde ilk iki anlamıyla da kullanılmaktadır: "1. Bir topluluğun, yasalarına ve düzenle ilgili yazılı veya yazısız kurallarına titizlik ve özenle uyması durumu, sıkı düzen, zapturapt. 2. Kişilerin içinde yaşadıkları topluluğun genel düşünce ve davranışlarına uymalarını sağlamak amacıyla alınan önlemlerin bütünü" (TDK, 1998, s. 600). Disiplin daha çok kurallar ve düzen çerçevesinde tanımlandığından hukukî normları ve cezaî yaptırımları da bünyesinde barındırmaktadır. Disiplinin kapsayıcı bir tanımlaması yapılırsa bir amaçla bir araya gelmiş insan grubunun düzen içinde yaşamasını sağlamak için seçilip konulmuş kuralları, hükümleri ve bunlara uyulması için alınan önlemleri ifade etmektedir (Kayabaşı, 2012, s. 69).

Okul disiplini okul yaşamında etkili ve olumlu bir öğrenme ortamının oluşmasına olanak tanımaktadır. Okul disiplini, istenmeyen öğrenci davranışlarını en aza indirme ve önlemede sınıf disiplini ile beraber düşünülmektedir. Bu bağlamda sınıf yönetiminde disiplin, eğitim-öğretim faaliyetlerine ilişkin öğrenci, öğretmen ve okul yöneticilerinin sorumluluklarının belirlenmesi ve kuralların oluşturulma sürecidir. Bu nedenle öğrencilerin akademik başarısı, öğretmen yeterlilikleri, öğretmen ve öğrenci davranışlarını etkileyen sınıf içi değişkenlerle doğrudan ilişkilidir (Turan, 2012, s. 4). Öğretime elverişli bir öğrenme ortamı oluşturmak ve sürdürmek olarak tanımlanan sınıf yönetimi, belirli eylemlerin gerçekleşmesini, örneğin fiziksel ortamın düzenlenmesini, belirli kurallar koyulmasını gerektirmektedir (Brophy, 2011). Bu bileşenler, aile ve okul çevresi olarak okulda disiplinin sağlanmasında ve pekiştirilmesinde etkin bir role sahiptir. Aile ve okul çevresi, okulun yapısı ve işleyişi üzerindeki etkisi, bir eğitim kurumu olarak okulun insan unsuru ve toplumsal çevreden bağımsız olmadığını ve organik bir parçası olarak varlığını sürdürdüğünü açıklamaktadır (Çalık, 2012). Okuldaki disiplin süreçleri yasal mevzuatı da aşan bir uygulamalar bütünü olarak aile ve okul çevresi ile sürekli bir etkileşim halindedir. Öğrencilerin başarılarında ailenin ve çevrenin önemi bilinmekte, bu konuda yönetici ve

öğretmenlerin algı ve anlayışlarında değişim sağlayıcı eğitim faaliyetleri düzenlenmektedir (Aydoğan, 2006, s. 134). Okullar eğitim kurumu olmalarının yanı sıra toplumsal ve kültürel bir kurum olarak öğrencilerin, öğretmenlerin, okul yöneticilerinin ve velilerin işbirliğini, taleplerini ve demokratik katılımını önemsemektedir. Bu açıdan öğrencilerin okul dışındaki hayatlarını tanıma ve anlamlandırmada aile ve okul çevresinin yapısı, öğretmen ve okul yöneticilerine büyük bir imkân tanımaktadır. Öğrencilerin ailelerinin okula gelmesi, öğrenci sorunlarını paylaşması, öğretmen ve okul yöneticileri ile ortak kararlar geliştirmesi ve çocuğunun başarısı için rol alması ve katkıda bulunması okul yönetimi tarafından sağlanmalıdır (Kolay, 2004, s. 164). Okul yönetimi, okul çevresi ve aile arasında işbirliğinin oluşturulması, istenmeyen öğrenci davranışlarının önlenmesine katkı sunmaktadır. Veli katılım çalışmalarının, öğrencilerin sınıf içinde, okul dışında yaşadıkları bireysel veya bireyler arası yaşanan sorunların, çatışmaların çözümünde; öğrencilerin psiko-sosyal gelişimlerini olumsuz yönde etkileyebilecek kötü alışkanlıklardan ve ortamlardan uzak tutmada gerekli tedbirlerin alınmasında ve disiplin sorularının önlenmesinde önemli bir yeri vardır (Albez ve Ada, 2017, s. 3). Ailenin ve okul çevresinin öğrencinin okul içi ve dışı yaşantısı üzerindeki olumlu etkisine odaklanılarak öğrencinin meslekî ve akademik yaşamına dair sorumlulukları ön plana çıkarılmaktadır. Öğrenme ve öğretme sürecine ilişkin olarak okul başarısını artıran faktörler üzerinde yapılan araştırmalar, okul başarısı üzerinde okul-aile dayanışmasının önemli bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir (Çelenk, 2003, s. 28). Toplumun sadece biyolojik değil, kültürel, ekonomik ve sosyal dönüşümünün yeniden üretiminde ailenin ve okul çevresinin yeri yadsınamaz. Öğrencinin sosyal, ekonomik ve kültürel yaşama hazırlanmasında okul kadar aile ve okul çevresi de etkilidir. Okul, aile ve okul çevresi işbirliğinin okulun tüm paydaşlarına çeşitli faydaları vardır. Bu faydalardan en dikkate değer, okul-aile-çevre işbirliğinin öğrenci başarısını ve psikolojisini olumlu yönde etkilemesidir (Yıldırım ve Dönmez, 2008, s. 113). Okul, aile ve okul çevresinin işbirliği ve etkileşimi, öğrencilerin akademik açıdan başarılı; psikolojik ve fiziksel açıdan dengeli; toplumsal açıdan saygın bir birey olmasına katkı sunmaktadır. Okul ile ailenin iletişimi ve işbirliği ne kadar güçlü ise çocukların sosyal, fiziksel, duygusal, zihinsel ve psikolojik gelişimleri de o ölçüde sağlıklı olmaktadır (Ceylan ve Akar, 2010, s. 59).

Okuldaki disiplin uygulamaları öğrencilerin bedensel ve zihinsel olarak gelişimlerini etkileyen süreçlerdir. Bu süreçlerde aile ve okul çevresinin sosyo-ekonomik ve kültürel yapısı öğrencilerin istenmeyen davranışlarda bulunmalarına yol açabilmektedir. Öğrencinin kişiliğinin gelişiminde ve özgüven duygusunu kazanmasında aile, başat bir konumdadır. Ailenin toplumsal, kültürel ve eğitsel düzeyi ve ekonomik gücü, çocuğun toplumsallaşma

sürecini önemli ölçüde yönlendirmektedir (Akyüz, 2018, s. 263). Ailenin öğrencinin duygu ve düşünce dünyasını anlamadaki becerisi ve çabası, öğrencinin hem akademik hem sosyal yaşamı açısından değerlidir. Öğrencilerin okul terklerinin birçoğu aile ve okul çevresi ilişkilerinin sağlıklı ve verimli bir şekilde yürütülememesinden kaynaklanmaktadır. Öğrencilerin aile ilişkilerinin sorunlu olması, okulun çevresinin öğrencilerde bıraktığı kötü izlenim ve öğrencilerin gelecekte beklentilerinin düşük olması, okul terki riskini artırmaktadır (Çakır ve Çolak, 2019, s. 283). Okul terkleri, öğrencilerin sadece akademik başarısı veyahut kişisel tercihleri olarak açıklanamayacak kadar karmaşık kültürel ve sosyo-ekonomik bir temele yaslanmaktadır. Öğrencilerin okul devamsızlığı ve okul terki davranışlarının kaynağı büyük oranda ailenin çocuklarına karşı duyarlı olamamaları ve bu ailelerin karşılaştıkları ekonomik zorluklar olarak ifade edilmektedir (Aküzüm ve diğerleri, 2015, s. 185). Okul disiplininin aile ve okul çevresinin yapısı ile ilişkisi okul terkleri bağlamında daha belirgin bir biçimde görülmektedir.

Aile ve okul çevresinin okul disiplinine etkisi anlamlandırılmadan öğrencilerin istenmeyen davranışlarının kökenine inmek zorlaşmaktadır. Bu zorluk, sürekli tekrar eden istenmeyen davranışlara yol açmakta ve daha da derinleşen disiplin sorunlarını ortaya çıkarmaktadır. Örneğin, Burdick-Will (2018) çalışmasında okul çevresindeki şiddete maruz kalan öğrencilerin sınıf içerisindeki davranışları ve katılımlarında farklılaşmalar olduğunu ifade etmektedir. Burdick-Will (2018), Chicago'daki devlet okulları üzerine gerçekleştirdiği araştırmasında öğrencilerin okul çevresinin içerdiği şiddete maruz kaldıklarında, okulun daha az güvenli bir mekâna dönüştüğü, daha fazla disiplin sorunları ile karşılaşıldığı ve öğretmenlere olan güvenin de aşındığını belirtmektedir. Sheldon ve Epstein (2002) ise çalışmalarında okul çevresi ve ailenin dahil edildiği bir okul ortamı yaratmanın disiplin uygulamalarında ve cezalarında azalmaya neden olduğunu tespit etmektedir. Dolayısıyla aile ve okul çevresinin dahil edildiği okul ortamında öğrenci davranışlarında olumlu olarak nitelendirilecek değişimler gözlenmekte ve disiplin suçlarında azalmaların olduğu belirtilmektedir. Türkiye bağlamında gerçekleşen bir diğer çalışmada Ayan (2011), aile içi şiddete maruz kalma ile okulda disiplin cezası alma arasındaki ilişkiye odaklanmakta ve aile içi fiziksel ve sözlü şiddete maruz kalan öğrencilerin okul içerisinde disiplin cezası alma oranlarının arttığını söylemektedir. Aile ve okul çevresinin okul disiplinine olan etkisine ilişkin mevcut literatürü de dikkate alarak, bu saha çalışması göstermektedir ki öğrencilerin istenmeyen davranışlarının arka planında aile ve okul çevresiyle ilişkili sosyal, kültürel ve ekonomik koşulların yarattığı sorunlar yatmaktadır. Disiplinle ilgili alanyazında yapılmış çalışmalar (Akpınar ve Özdaş, 2013; Sadık ve Arslan, 2015; Kentli, 2016; Aküzüm ve Nazlı,

2017; Balcı ve Yumuşak, 2018; Toytok ve Yıldırım, 2018; Ünsal, 2018; Gangal ve Öztürk, 2019; Oktay, 2019; Bozan ve Ekinci, 2020; Demirtaş ve Pehlivan, 2020) incelendiğinde istenmeyen davranışların özelliklerine, istenmeyen davranışlara ilişkin disiplin modellerine ve istenmeyen davranışların çözüm yöntemlerine odaklanılmış olduğu görülmektedir. Mevcut literatürü de dikkate alarak bu çalışma, okul bileşenlerinden aile ve okul çevresinin okul disiplinine etkisi öğrenci, öğretmen ve okul yöneticilerinin görüşleriyle anlamlandırılarak alanyazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Araştırmada disiplinde ailenin rolüne, velilerin okul disiplininden beklentilerine, ailenin kültürel ve sosyo-ekonomik düzeyinin okul disipliniyle ilişkisine ve okul çevresinin okul disiplinine etkisine yönelik sorulara yanıt aranmıştır. Bu araştırmanın amacı, aile ve okul çevresinin okul disiplinine etkisini öğrenci, öğretmen ve okul yöneticilerinin görüşleri çerçevesinde çözümlenektir.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırma nesnesine bütüncül ve derinlemesine bakmak, onu karmaşıklık içinde incelemek ve bağlamı içinde anlamak nitel araştırma yönteminde önem arz ettiği için bu araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır (Punch, 2005, s. 183). Bu araştırma, nitel araştırma modellerinden örnek olay (durum) çalışmasıdır. Örnek olay çalışmasıyla bir ortaöğretim kurumundaki disiplinin aile ve okul çevresiyle olan ilişkisi ele alınmaktadır. Saha çalışmasının yapıldığı kurum belirlenirken okulun yer aldığı ilçenin en eski, tanınan ve yerleşik kurum kültürüne ve disiplin anlayışına sahip bir okul olmasına dikkat edilmiştir. Bu araştırma, Ankara'daki bir ortaöğretim kurumunun kendi gerçek yaşam çerçevesinde gerçekleştirilmiştir ve sürecin bütüncül bir yorumunu ve çözümlenmesini içermektedir. Örnek olay (durum) çalışmalarında temel amaç durumu, kişiyi veya olguyu özgün ortamı içerisinde keşfetmek, ayrıntılı olarak betimlemek ve yorumlamaktır (Paker, 2017, s. 120).

Çalışma Grubu

Bu araştırmada okul disiplinin aile ve okul çevresi ile ilişkisi konusunda bilgi toplamak amacıyla 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında Ankara ili, merkez ilçesindeki bir ortaöğretim kurumunda 20 öğrenci, 20 branş öğretmeni, 4 rehber öğretmen ve 5 okul yöneticisi ile derinlemesine görüşmeler yapılmıştır. Araştırmanın yerleşik bir disiplin anlayışı olan, kendine özgü bir kültüre, geleneğe sahip olan bir okulda gerçekleştirilmesi sağlanmıştır. Seçilen lise, bulunduğu semt de dikkate alınırca sosyo-ekonomik bakımdan alt-orta ve orta

düzeıyı kapsayan bir okuldur. Öğrenci profilinin sınıfsal, kültürel ve sosyal açıdan heterojen yapısı okul seçiminde dikkate alınmıştır. Bu amaçla, araştırmayı gerçekleştirilmek üzere, Ankara'nın merkez ilçelerinden birinde yer alan, köklü bir ortaöğretim kurumu (Genel Lise - Anadolu Lisesi) seçilmiştir. Görüşmecilerin araştırma için seçilmesinde amaçlı örnekleme tekniğine yer verilmiştir. Amaçlı örnekleme tekniği çalışmanın amacı ve saha çalışmasının temsiliyeti açısından tercih edilmiştir (Merriam, 2015). Görüşmecilerin araştırma için seçilmesinde amaçlı örnekleme tekniğinden kartopu (zincir) örnekleme türüne yer verilmiştir. Öğrencilerin, öğretmenlerin ve okul yöneticilerin belirlenmesinde rehber öğretmenlerle işbirliğine gidilmiştir. Araştırmada farklı sınıf düzeyindeki ve cinsiyetteki öğrencilere yer verilerek farklı bakış açıları ortaya koyulmaya çalışılmıştır (Tablo 1).

Tablo 1. Görüşülen Öğrencilerin Sınıf ve Cinsiyet Dağılımı

Sınıf / Cinsiyet	Kız	Erkek	Toplam
9. Sınıf	2	2	4
10. Sınıf	1	2	3
11. Sınıf	5	2	7
12. Sınıf	3	3	6

Branş öğretmenleri seçilirken farklı cinsiyet ve branşlara yer verilmiş, rehber öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin tamamıyla görüşmeler gerçekleştirilmiştir (Tablo 2).

Tablo 2. Görüşülen Öğretmenlerin ve Okul Yöneticilerinin Görev ve Cinsiyet Dağılımı

Görev / Cinsiyet	Kadın	Erkek	Toplam
<u>Branş Öğretmeni</u>	7	13	20
Matematik	-	4	4
Felsefe	2	1	3
Beden Eğitimi	-	1	1
Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi	-	2	2

Fizik	-	1	1
Tarih	-	2	2
Coğrafya	-	2	2
Türk Dili ve Edebiyatı	2	-	2
Kimya	1	-	1
Biyoloji	2	-	2
<u>Rehber Öğretmen</u>	3	1	4
<u>Okul Yöneticisi</u>	2	3	5

Verilerin Toplanması ve Analizi

Görüşme yapılacak öğrenciler, branş öğretmenleri, rehber öğretmenler ve okul yöneticileriyle ilgili olmak üzere dört adet kişisel bilgiler formu hazırlanmıştır. Kişisel bilgiler formunun öğrencilerle ilgili olanı yaş, ailenin gelir düzeyi, ana/baba eğitim düzeyi ve mesleği, kardeş sayısı, konut durumu vb. bilgileri; branş öğretmenleri, rehber öğretmenler ve okul yöneticileriyle ilgili olanı mezun olunan kurum, yaş, medeni durum, çocuk sayısı, kıdem, aile geliri vb. bilgileri toplamaya yöneliktir. Öğrenciler, branş öğretmenleri, rehber öğretmenler ve okul yöneticileriyle gerçekleştirilecek görüşmelerde kullanılmak üzere 22 soruluk, dört ayrı yarı yapılandırılmış görüşme formu geliştirilmiştir. Görüşme formları hazırlandıktan sonra alanla ilgili 17 uzmanın görüşlerine başvurulmuştur. Uzman görüşleri doktora tez danışmanı ile birlikte değerlendirilerek formlarda gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Görüşme formlarının sahada işlerliğini ve anlaşılabilirliğini denemek amacıyla üç öğrenci, üç branş öğretmeni, bir rehber öğretmen ve bir okul yöneticisi ile ön görüşmeler yapılmıştır. Bu görüşmeler neticesinde formlardaki eksiklikler giderilmiş, uygulama için formlara son hâli verilmiştir. Görüşmeler öncesinde ilgili üniversite ve kurumlardan alınan araştırma izinleri katılımcılarla paylaşılmış, araştırmanın içeriğine yönelik gerekli bilgiler katılımcılara iletilmiş, katılımcılardan ses kaydı için izin alınmış, görüşmeler yaklaşık 45 ile 70 dakika aralığında sürmüş, katılımcıların görüşlerine müdahale edilmemiştir. Araştırma izni için doktora tezinin yazıldığı üniversitesinin ilgili Eğitim Bilimleri Enstitüsüne ve daha

sonra Ankara İl Millî Eğitim Müdürlüğüne başvurulmuş, resmi izinler alındıktan sonra verilerin toplanmasına başlanmıştır. Görüşmelerde uzman görüşlerine göre düzenlenen yarı-yapılandırılmış görüşme formundan yararlanılarak katılımcıların görüşleri bazı ek sorularla birlikte ayrıntılandırılmıştır. Bu araştırmada öğrenci, öğretmen ve okul yöneticilerine aşağıdaki görüşme soruları yöneltilmiş ve cevap vermeleri talep edilmiştir: 1- Ailenin okul disiplinini sağlamadaki rolü nedir? 2- Velilerin okul disiplinine ilişkin beklentileri nelerdir? 3- Ailenin kültürel ve sosyo-ekonomik düzeyi okul disiplinine nasıl yansımaktadır? 4- Okul çevresinin okul disiplinine etkisi nedir?

Bu araştırmanın güvenilirlik açısından kontrolü eğitim bilimleri alanında iki uzman tarafından gerçekleştirilmiş, kategoriler uzmanlarca yeniden kodlanmıştır. Uzmanlar tarafından yapılan kodlama sonuçlarına göre kodlamaların güvenilirlik derecesi birinci uzman tarafından %83,33 oranında, ikinci uzman tarafından %70 oranında belirlenmiştir. Kodlayıcılar arası uyum düzeyi araştırma için %70 ve üzeri olması yeterli bulunmaktadır (Miles ve Huberman, 1994). İki uzmanın kodlamaları sonucunda araştırmanın veri toplama, kodlamada ve çözümleme sürecinin güvenilirlik düzeyinin kabul edilebilir olduğu görülmüştür.

Bu araştırmadaki katılımcıların isimleri birinci olarak katılımcı türüne (Öğrenci ise: Ö, Branş ise: B, Rehber Öğretmen ise: R, Okul Yöneticisi ise: OY), ikinci olarak katılımcının cinsiyetine (Erkek ise: E, Kadın ise: K) ve üçüncü olarak görüşme sırasına göre (1, 2, 3...) bitişik yazılarak kodlanmıştır. Bu kodlamaya bir örnek verilirse Öğrenci, Kadın, 4. sıradaki katılımcı ise ÖK4 şeklinde; Branş Öğretmeni, Erkek, 7. sıradaki katılımcı ise BE7 şeklinde; Rehber Öğretmen, Kadın, 5. sıradaki katılımcı ise RK5 şeklinde; Okul Yöneticisi, Erkek, 3. sıradaki katılımcı ise OYE3 şeklinde kodlama yapılmıştır. Araştırma verilerinin analizinde ses kayıtları bilgisayarda yazılı hale getirilmiştir. Araştırmada katılımcıların görüşlerinden elde edilen alıntılar, görüşmelerin içeriğine müdahale edilmeden yazım ve noktalama kurallarına uygun bir şekilde düzenlenmiştir. Araştırmacının özel bilgilerin gizli tutulması ve anlatımın belirginleşmesi konusunda düzenlemek zorunda kaldığı yerler, köşeli parantez [] içinde gösterilmiştir. Görüşmelerden alınan alıntılardaki cümlelerin öncesi ile sonrası arasındaki kesintiler yay ayrıç içinde üç nokta (...) ile gösterilmiştir. Araştırmada verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizi yönteminde genel olarak sembolik ve çok anlamlı olan bir söylemin altında gizlenen anlamı ortaya çıkarmak amaçlanmaktadır (Bilgin, 2006, s. 3). Görüşmeler sonucunda elde edilen verilerin analizi bulgulara dayalı tema ve alt temalar oluşturularak sağlanmıştır.

Bulgular

Bulgular bölümünde aile ve okul çevresinin okul disiplinine etkisi öğrenci, öğretmen ve okul yöneticilerinin görüşleri çerçevesinde incelenmiştir. Bulgular, okul disiplininin aile ile ilişkisi ve okul disiplininin okul çevresi ile ilişkisi olmak üzere iki ana başlıkta ele alınmıştır.

Okul Disiplininin Aile İle İlişkisi

Ailenin okul disiplinine etkisi öğrenci, öğretmen ve okul yöneticisi olmak üzere iki alt başlık altında incelenmiştir.

Okul disiplininin aile ile ilişkisine yönelik öğrenci görüşleri

Ailenin okul disiplininin sağlamadaki rolünü ve velilerin okul disiplinine ilişkin beklentilerini içeren birinci ve ikinci araştırma sorusuna ilişkin bulguları içermektedir. Öğrenciler görüşmelerde ailedeki disiplinin okulda disiplini doğrudan etkilediğini belirtmektedir. Öğrencilerin disiplin uygulamalarının aile ile ilişkisine dair görüşleri alt temalarda verilmektedir (Tablo 3).

Tablo 3. *Okul Disiplininin Aile İle İlişkisine Yönelik Öğrenci Görüşleri*

Alt Temalar	Görüşülen Öğrenciler	Frekans
Ailede pratik edilen disiplin okul disiplininin etkilemektedir.	ÖK11, ÖE3, ÖE1, ÖK6, ÖE6, ÖK5, ÖK1, ÖE8, ÖK7, ÖK4, ÖK9, ÖE9, ÖE4, ÖK10	14
Ailenin pratik edilen disiplin okul disiplininin etkilememektedir.	ÖK2, ÖK8	2
Ailenin okula gelmesi öğrencide olumlu etki yaratır.	ÖK3, ÖE3, ÖE1, ÖK2, ÖK4, ÖK9	6
Ailenin okula gelmesi öğrencide olumsuz etki yaratır.	ÖE6, ÖK1, ÖE9, ÖE4, ÖK8, ÖE2	6
Veli okula öğrencinin başarı durumu, öğrenciye dair şikayet, para işleri, kimliğine dair konuları görüşmek için gelmektedir.	ÖK11, ÖK3, ÖK6, ÖK1, ÖK2, ÖK7, ÖK4, ÖE4, ÖK8, ÖK10, ÖE8, ÖE2	12
Aile, okulun disiplinli olmasını ve herkese eşit davranmasını istemektedir.	ÖK11, ÖK3, ÖE3, ÖE1, ÖK6, ÖE6, ÖK5, ÖK1, ÖK4, ÖE9, ÖK10	11
Öğrenciyi veli olarak anne temsil etmektedir.	ÖK3, ÖE3, ÖE1, ÖK6, ÖE5, ÖK4, ÖE4, ÖK10	8

Öğrenciyi veli olarak baba temsil etmektedir.	ÖK5, ÖK1, ÖK2, ÖE5, ÖE9, ÖE2	6
Öğrenci anne ya da babanın kendisini temsil etmesini istememektedir.	ÖE6, ÖK8	2
Anne ya da baba öğrenciyi okulda temsil etmektedir.	ÖK7	1

Okul disiplininin aile ile ilişkisine yönelik öğrenci görüşleri şu şekildedir:

“Gerek saygı, gerek konuşma düzeni [konusunda], konuşmalarımızda yeterince ben ailemden uyarı aldım. Burada da yapmıyorum, dikkat ediyorum. Ya da ne bileyim ailemde gördüğüm şeyleri burada yapmıyorum.” ÖE7

“Benim annem, ailem daha doğrusu, benim saygısızlık yapmamı hiç istemezler. Beni ona göre yetiştirirler. Benim bir kere büyüğüm olduğu için hocalarım onlara haklı da olsam sert bir cevap vermem. (...) Hiçbir hocama saygısızlık yapmamışımdır. Hiç kimseye sesimi yükseltmemişimdir. Söylediklerini de uygulamışımdır.” ÖK3

“Sonuçta ilk önce terbiye aileden alınır. Ailedeki örf-adetlere göre biz onlara bakarak kendimizi yönlendiriyoruz.” ÖE3

“Eğitim ailede başlar. Bir insan ailede nasıl yetişmişse, topluma da kendini öyle yansıtır.” ÖE6

“Şu an babam eğer konuşursa babamın sözünü kesmeden babamı dinlerim. Aynen burada da öğretmenlerimi dinlerim sözünü kesmeden. Ya bence bayağı bir etkisi vardır [ailenin] terbiye anlamında, düzen anlamında, tertip anlamında.” ÖK9

“Babam okulda kötü, gerçekten kötü bir şey yapıldığı zaman disiplin ile okul idaresinin ona müdahale etmesini ister. (...) Babam her şeyiyle zaten çok disiplinli bir adam. Evde otoriter bir adam evde bile.” ÖE6

“Örneğin her sabah okula geldiğimde babam kıyafetimize bakar okul kıyafeti var mı üzerimizde, olmadığında sorar: “Niye giymemişsin?” veya “Niye bugün okul kıyafetiyle gitmemişsin?” diye sorar. Önemser babam böyle şeyleri.” ÖK9

“Disiplin olarak öğretmene saygı [ister]. Herhâlde onlar için disiplin, disiplin tek şey öğretmene saygılı ol yeter. Okul kurallarına uy. Onlar için disiplin bu. (...) Okul tabii ki disiplinli [olmalı]. Hatta okulda şiddetin olmasını bile normal düşünüyorlar. (...) “Kulağımı çeksinler” [öğrencinin] diyor, “Seni bir adam etsinler” diyor [ailem].” ÖE4

“Genelde korkuyoruz. Şey diye böyle, mesela “Öyle yapıyor, böyle yapıyor.” [diye aileye] söyleyecekler, “Kılığı kıyafeti uygun değil, derste bunu yapıyor.” Genelde korkunç oluyor.” ÖK10

“Küçük düşürücü... Ailem geliyor sonuçta buraya okula. Durduk yere gelmez. Herkesin bir şeyi var bu şekilde. Böyle [bu] şekilde düşünülür.” ÖE7:

“Babamdan utanıyorum. Kötü hissediyorum kendimi. Bir de şöyle şimdi hocalar, hocaların ağız kokusunu çekecek babam işte konuşacaklar. Belki bağıracaklar. Babam bir şey diyemeyecek. “Tamam”, diyecek.” ÖE2

“Korkarım tabii. Bir hoca kötü şey söylerse babam bunu aklında tutar. İleriki gün [babam] patladığında, sinirlendiğinde yüzüme vurabilir. İstemez kimse bunu da.” ÖK2

“Vallahi velim geldiğinde mutlu hissediyorum. Çünkü eğer öğretmen anneme benim durumumu söylüyor. “Memnunuz” dediklerinde ben memnun oluyorum daha da.” ÖE1

“Ben çok iyi hissediyorum. Çünkü genelde mesela hocalarımla konuşurken yanlarında oluyorum. İşte derslerde çok iyi olduğum söyleniyor. O yüzden çok iyi oluyor.” ÖK6

Bulgulara göre okul disiplini ile aile ilişkisi ailenin sosyo-ekonomik düzeyi, velilerin okuldan beklentileri, ailede eğitime verilen değer ve velilerin okul disiplinine etkileri üzerinden değerlendirilmektedir. Öğrenciler kendi eğitim hayatlarında ve okul ile ilişkileneceklerinde ailelerinin büyük etkisi olduğunu belirtmektedir. Öğrenciler aile terbiyesinin (ailede çocuğun yetiştirilme tarzı) okuldaki davranışlarını şekillendirdiğini ve ailede tecrübe ettikleri disiplini okul hayatında da devam ettirdiklerini ifade etmektedir. Öğrenciler aile içinde çoğunlukla babaları tarafından yargılandıklarını veya onlardan çekindiklerini belirtmektedirler. Öğrenciler velilerinin okuldan beklentisinin disiplinin sağlanması ve sürdürülmesine yönelik olduğunu aktarmaktadır. Özellikle kız öğrenciler, kılık ve kıyafetlerinin okula uygunluğu bakımından velileri tarafından sorgulanmaktadır. Velilerin okul yönetimi ya da öğretmenler tarafından okula çağrılması öğrencilerin

çoğunluğunu utandırmakta ve tedirgin etmektedir. Okuldaki disiplin kültürüne uyum sağlamış öğrenciler ise öğretmenlerin kendileri hakkında olumlu geri bildirimler vereceğini öngörerek velilerinin okula çağrılmasından hoşnut durumdadır.

Okul disiplininin aile ile ilişkisine yönelik öğretmen ve okul yöneticisi görüşleri

Ailenin okul disiplininin sağladığı rolünü, velilerin okul disiplinine ilişkin beklentilerini ve ailenin kültürel ve sosyo-ekonomik düzeyinin okul disiplinine etkisini içeren birinci, ikinci ve üçüncü araştırma sorusuna ilişkin bulguları içermektedir. Öğretmenler ve okul yöneticileri ailenin okuldaki disipline doğrudan etkisi olduğunu belirtmektedir. Öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin disiplin uygulamalarının aile ile ilişkisine dair görüşleri alt temalarda verilmektedir (Tablo 4).

Tablo 4. *Okul Disiplininin Aile İle İlişkisine Yönelik Öğretmen ve Okul Yöneticisi Görüşleri*

Alt Temalar	Görüşülen Öğretmenler ve Okul Yöneticileri	Frekans
Aile disiplini okul disiplininin etkilemektedir.	OYE3, OYE2, OYK2, OYK1, OYE1, BE8, BE6, BK3, BE1, BK6, BE13, BE2, BE7, BE4, BE9, BK5, BK1, BK7, BK2, BE11, BE5, BK4, BE10, BE3, BE12, RK1, RK3, RK2, RE1	29
Velilerin disiplinli okul beklentisi vardır.	OYE3, OYE2, OYK2, OYK1, OYE1, BE8, BE6, BK3, BK6, BE13, BE2, BE7, BE4, BE9, BK5, BK1, BK7, BK2, BE11, BE5, BK4, BE10, BE3, BE12, RK1, RK3, RK2	27
Velilerin disiplinli okul beklentisi yoktur.	BE1, RE1	2
Disiplinsiz öğrenciler uygun sosyo-ekonomik, ailevi ve kültürel koşullara sahip değildir.	OYE2, OYK2, OYK1, OYE1, BE6, BK3, BE1, BK6, BE13, BE2, BE7, BE4, BK1, BK7, BK2, BE11, BE5, BE10, BE3, BE12, RK1, RK3, RK2	23
Disiplinsiz öğrenciler uygun sosyo-ekonomik, ailevi ve kültürel koşullara sahiptir.	BE9, BK5	2
Disiplinsiz öğrencilerin sosyo-ekonomik, ailevi ve kültürel koşulları farklılık	OYE3, BK4, RE1	3

göstermektedir.

Disiplinsiz öğrencileri	BE8	1
sosyo-ekonomik ve kültürel		
koşullar kısmen		
etkilemektedir.		

Okul disiplininin aile ile ilişkisine yönelik branş öğretmeni, rehber öğretmen ve okul yöneticisi görüşleri şu şekildedir:

“Kızlara baskı değil ama, bizim örf ve âdetlerimiz var burada. Onlara bağlı olarak [aileler] farklı tepkiler verebilir. Mesela siz ufak bir olayı kızın ailesine söylediğiniz zaman kızını okuldan alabilir, okutmayabilir. (...) Eğitim ailede başladığı gibi disiplin de ailede başlıyor. Ailede disipline edilmiş çocuklar burada bize çok sorun çıkartmıyor. Ailede belli bir kültür alan çocuklar, bu tuvalet kültürü olsun, büyüklere karşı saygı olsun, oturma mesela babasının yanında bacak bacak üstüne atmayan bir çocuk veya babası geldiği zaman toparlanan bir çocuk, öğretmen sınıfa girdiği zaman da toparlanıyor.” OYE3

“Ailenin ekonomik durumundan. Bu çevrede sosyal, ekonomik olarak çok zayıf. Kültürel olarak, sosyal olarak anne-baba ayrılmış, boşanmış, aile içerisinde şiddet var. Çocuğa şiddet uygulanmış ufakken, baba içiyor mesela, çocuk dolayısıyla... (...) [Akıllı öğrenciler] Daha çok hassas, başıma bir iş gelmesin, ceza almayayım. Annesi babası da kendileri gibi olan öğrenciler. Mülayim, sakın. Ama diğer öğrencilere bakıyorsun, sorunlu öğrencilere bakıyorsun ya çocuğunu çok dövmüş zamanında ya anne-baba ayrılmış. %50'nin üzerinde ekonomik durumu düşük ailelerde disiplinsizlik daha fazla. %80'i eğitimsiz aileler, parçalanmış aileler daha çok bunlarda. (...) Maddi koşullar, [para] yetiştirememe, evi geçindirememe. Dolayısıyla bu şiddet doğuruyor. Çocuk tabii bundan etkileniyor.” OYE2

“Şimdi gelir seviyesinin düşüklüğü ve aile eğitiminin düşüklüğü bu konuda etki ediyor. (...) [Ailenin disipline] %100 etkisi var. (...) Çalışma disiplinine sahip anne-babanın çocuğu da disiplinli bir şekilde yaşamını devam ettiriyor. Mesela günlük çalışma bir disiplindir. Eğer anne-baba o çocuğa bunu kazandırmıyorsa, o çocuğun çok başarılı olabileceğini düşünmüyorum.” BE1

“Ailenin insanlara ve dünyaya bakış açısı güzel bir yöndeysen ve bunu çocuklara aşılamişsa çocuk demokratik bir şekilde arkadaşlarının bazı hakları olduğuna inanır. O çocuk zaten otomatikman disipline edilmiştir. (...) Burada gördüğüm daha çok muhafazakâr aile yapısı ve bizim “öteki” dediğimiz diğer düşünce tarzlarına pek saygı duymayan bir durum söz konusu. Kendi bildiği şey doğrudur, geri kalanlar kötüdür.” BE11

“Sosyo-ekonomik düzey de etkili. Anne-baba ilgisiz, çok fazla parçalanmış aile var. Mesela bizde bunlar çok fazla o parçalanmış aile çocuklarında çok fazla görebiliyoruz: Sıkıntılı davranışları ya da disiplin suçu işleme oranları daha yüksek olabiliyor.” RK1

“Şöyle bir değerlendirme yapıyoruz genellikle çocukların okuldaki tutum ve davranışları, disipline olup olmamaları, başarı durumları ailenin tutumuyla çok alakalı. Çocuğun olumsuz tutum ve davranışlarından nasıl bir aileden geldiği belli oluyor. Aile de direkt işin içine katılabiliyor. Aile de sorgulanabiliyor. (...) Sadece [disiplinsiz öğrenciler] alt sınıfta diyemeyiz. Birçok bileşeni var çünkü. Sosyo-ekonomik ve kültürel değerleri birlikte almamız gerekir diye düşünüyorum.” RK2

“Velinin okul disiplinin beklediği şey şu: Sicili bozulmasın da bu çocuğun davranışı o kadar da önemli değil. Bir de sınıfı geçsin, bir de burada, okul içinde nerede olduğunu bileyim yeter. Belli saatte okuldadır işte, o saatte güvenli bir yerdedir, başına bir şey gelmeyecektir.” BE11

“Daha disiplinli okul istiyorlar. Kılık-kıyafet daha düzgün olsun. Bunu bekliyor. Öğretmene saygı daha yüksek olsun. [Öğrenciler] derli toplu olsunlar, birbirleriyle daha düzgün konuşsunlar. Derslerine daha fazla özen gösterebilirler.” OYE1

“Herhangi bir şekilde okuldan kaçmasın, gelsin derslerine düzenli bir şekilde girsin. Ders çalışsın, okulda eğer herhangi bir sıkıntı olursa, okula gelmemişse bu veliye bildirilsin bundan haberdar olsun.” RK1

Branş öğretmeni, rehber öğretmen ve okul yöneticileri okul ile aile disiplini arasındaki ilişkinin parçalanmış, sosyo-ekonomik düzeyi ve eğitim seviyesi düşük aile yapısıyla ilişkili olduğunu ifade etmektedirler. Öğretmenler sosyo-ekonomik düzeyi ile eğitim seviyesi düşük ailelerin çocuklarını disiplinsizliğe daha yatkın ve kültürel seviyeleri bakımından zayıf olarak tanımlamaktadır. Öğretmenler, öğrencilerin ailelerinden miras aldıkları kültürel, sosyal, sembolik ve ekonomik sermayeleri kapsamında öğrencileri değerlendirmektedir. Bu

nedenle öğrencilerin ait olduğu sosyo-ekonomik statü ve ailenin sahip olduğu kültürel, sosyal ve sembolik sermayeler hem öğrencinin hem öğretmenin disiplin ile kurduğu ilişkiyi belirleyen etmenlerdir. Öğretmen ve okul yöneticilerine göre ailedeki disiplin, okuldaki disipline doğrudan katılmakta ve öğrencinin kurallara uyumunu pekiştirmektedir. Öğrenciler hem okulda hem ailede farklı düzeylerde disiplin uygulamalarına karşı çoğunlukla boyun eğme/rıza gösterme kısmen de direnişe geçme eğilimindedir. Okul ile veli iletişiminin yeterli düzeyde olmaması velilerin eğitime verdiği değer bir göstergesidir. Öğretmenler, velilerin çocuklarının okulda disipline tabi olmasını ve bir sorun yaşamamasını istediklerini aktarmaktadır. Eğitim seviyesi ve sosyo-ekonomik düzeyi düşük aileler için eğitim, öğrencinin okulda sorunsuz geçirdiği süreye tekabül etmektedir.

Okul Disiplininin Okul Çevresi İle İlişkisi

Okul çevresinin okul disiplinine etkisi öğrenci, öğretmen ve okul yöneticisi olmak üzere iki alt başlık altında incelenmiştir. Dördüncü araştırma sorusuna ilişkin bulgular bu bölümde yer almaktadır.

Okul disiplininin okul çevresi ile ilişkisine yönelik öğrenci görüşleri

Öğrenciler sosyal, ekonomik ve kültürel çevrenin özelliklerini okul kurumuna taşıyan başat aktörlerden biridir. Öğrencilerin disiplin uygulamalarının okul çevresi ile ilişkisine dair görüşleri alt temalarda verilmektedir (Tablo 5).

Tablo 5. *Okul Disiplininin Okul Çevresi İle İlişkisine Yönelik Öğrenci Görüşleri*

Alt Temalar	Görüşülen Öğrenciler	Frekans
Disipline edici pratikler çevre okullar ile aynıdır.	ÖK11, ÖK3, ÖE3	3
Disipline edici pratikler çevre okullara göre daha fazladır.	ÖK1, ÖK2, ÖK7, ÖE2, ÖK4	5
Okulun bulunduğu çevre okulun ününü belirlemektedir.	ÖK3, ÖK7, ÖE4, ÖE9	4
Okul çevresi, okulun disiplin pratiklerini şekillendirmektedir.	ÖK11, ÖE1, ÖE3, ÖE1, ÖE6, ÖK5, ÖK1, ÖK2, ÖE4, ÖE5, ÖK7, ÖK9, ÖE9, ÖK8, ÖK10, ÖE8, ÖE2	15
Okulu, okul çevresinden yalıtılmak için duvarlar vardır.	ÖK3, ÖK6, ÖE4, ÖE2	4

Okul disiplininin okul çevresi ile ilişkisine yönelik öğrenci görüşleri şu şekildedir:

“Kılık-kıyafetlere aşırı bir önem veriyorlar. Bir de okul kıyafetleri giyilse bile kız öğrenciler mesela dar pantolon giydi, etek kısa [diyelim]. (...) [Öğrencinin] numarasını alıyor. Bir daha, bir daha işte olmayacak [diyor öğretmen]. Disipline gönderiyor kılık-kıyafet yönetmeliğinden. (...) [Okulun] Konumundan olabilir. İnsanlar biraz daha kenar mahalle kalıyor [Güneş Sempti’nde]. (...) Evet biraz yoksulluk, birazcık da şey dinî faktörler. Burası daha çok şey muhafazakâr. (...) Bulduğumuz konumun çok büyük etkisi var.” ÖE7

“Ana caddenin üzerinde yoldan arabaların sesi [geliyor]. (...) [Sesten dolayı] Derste dağılıyoruz evet. Öğretmen de toparlayamıyor birden dikkatin dağıldığı zaman ne derse desin illaki tekrar toplayamıyorsun. (...) [Okul duvarlarının yüksek olmasının nedeni] Okuldan çok kaçma oluyormuş. (...) Biraz engelliyor [duvarlar], güvenlik de var artık. Ama [duvarların] bu kadar yüksek olması da cezaevi gibi oluyor okul bu sefer de... (...) Diğer okullara bakıyorum mesela. [Öğrenciler] Baktıkları zaman yol direkt görülebiliyor. En azından duvar olmasaydı demir olsaydı da yol görünseydi.” ÖK4

“(…) Güvenliğe emir veriyorlar, çıkartmayacaksın diyorlar. Caddenin dibi bir okul olduğu için. Ya bir de okulumuz hapisane gibi bence. (...) Ya dışarıyı hiç göremiyoruz. İşte sadece okulla ilgili şeyler, zaten okulda hiç sigara içmek falan yok.” ÖE2

“Çevrenin kültür, yaşamışlığı, görmüşlüğü ilkokulda almış olduğu terbiye, ailesinden aldığı terbiye. Bundan kaynaklanıyor. (...) Burası şimdi işçi bir kesim. İşçi bir kesim olduğu için her yerden olan insanlar var burada. Her kesimden insanlar var.” ÖE1

“Bizim okul daha [disiplin yönünden] katı. Çünkü diğer okullarda kılık-kıyafet ya da başka bir şeyde daha özgürler. (...) Zaten [Güneş Sempti’nde] insanlar bilinçli bir insan değil, genelde kültürü düşük insanlardan oluşuyor benim gözlemlediğim kadarı ile. (...) Mesela okur-yazar değiller, bilinçli değiller. Okula da bu yansıyor.” ÖK1

“[Güneş Sempti’nde] giyiniş bellidir. Açık giyinenlere herkes dönüp bakar. Okulda da öyle oluyor. Açık giyinen birine herkes dönüp bakıyor.” ÖK11

“Okulun adını da etkiliyor. (...) Mesela bu yakınlarda bir kavga olduğunda direkt suç [Güneş] Lisesi’ne kalıyor. O yüzden biraz [Güneş] Lisesi’ne önyargıyla bakıyorlar.” ÖK3

“Mesela dışarıdaki insanlara sorduğumuzda [Güneş] Anadolu Lisesi’ni kötü olarak biliyorlar. O yüzden bilerek daha disipline sokmaya çalışıyorlar buradaki öğrencileri. (...) [Disiplini etkiliyor] Dışarıdaki kavgalar da [okul] çevresi gibi şeyler.” ÖE9

“Çevre genelde şey örneğin kültürlü bir mahallede olsaydı, eğitimli bir mahallede olsaydı değişirdi. (...) Burada öyle değil işte. Ortam kötü. Şu şekilde kötü. Neredeyse bütün öğrenciler sigara içeriyor. Sigara içen adamdan birisinden görmüştür de içmiştir. (...) Çevredeki insanlar şey işte kurallara uymuyorlar. (...) Kavga, dövüş çok oluyor burada. (...) Genelde kız arkadaş olayından çıkıyor.” ÖE4

Öğrenciler, çevresel etkenlerle ilişkili olarak denetim ve baskı mekanizmalarına farklı şekillerde boyun eğmekte ve rıza göstermektedir. Öğrenciler, okulu ve okul çevresini belirleyen etmenlerin o çevrede yaşayan insanların sosyo-ekonomik ve kültürel aidiyetleri olduğunu ifade etmektedir. Okul çevresinin muhafazakâr yapısının, öğrencilerin kılık ve kıyafet ve yaşam biçimleri üzerinde denetimci ve baskıcı etkisi görülmektedir. Okulda özellikle kız öğrencilerin kılık ve kıyafetlerine yönelik denetim belirgin durumdadır. Bu noktada okul çevresinden kaynaklı disipline edici pratikler, okul içerisine taşınmakta ve toplumsal cinsiyet eşitsizlikleri kurum içerisinde derinleşmektedir. Öğrenciler okulun etrafında yer alan yüksek duvarlar, duvarların üzerindeki metal plakalar ve dikenli teller aracılığıyla okul çevresinden yalıtılmış olduğunu belirtmektedir. Öğrenciler, okul çevresinin farklı çatışmalara ev sahipliği yaptığını belirtmektedir.

Okul disiplininin okul çevresi ile ilişkisine yönelik öğretmen ve okul yöneticisi görüşleri

Öğretmenler ve okul yöneticileri okul disiplini ile okul çevresi arasındaki ilişkinin sosyo-ekonomik ve kültürel yapıyla ilişkili olduğunu ifade etmektedir. Öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin disiplin uygulamalarının okul çevresi ile ilişkisine yönelik görüşleri alt temalarda verilmektedir (Tablo 6).

Tablo 6. *Okul Disiplininin Okul Çevresi İle İlişkisine Yönelik Öğretmen ve Okul Yöneticisi Görüşleri*

Alt Tema	Görüşülen Öğretmenler ve Okul Yöneticileri	Frekans
A- Çevre Okullara Göre Disiplin Düzeyi		
Çevre okullara göre daha		

disiplinlidir.	OYE3, OYE2, OYK2, OYK1, OYE1, BE8, BE6, BE1, BK6, BE13, BK5, BK1, BK4	13
Çevre okullara göre daha disiplinli değildir.	BK2	1
Çevre okullardaki disiplinle eşit düzeydedir.	BK3, BE2, BE11, BE5, BE10, BE3, BE12, RK1, RK3, RK2, RE1	11
B- Okul Çevresinin Disipline Etkisi		
Okul çevresinin okul disiplinine etkisi vardır.	OYE3, OYE2, OYK2, OYK1, OYE1, BE6, BK3, BE1, BK6, BE13, BE2, BE7, BE4, BE9, BK5, BK4, BK1, BK7, BK2, BE5, BE3, BE12, RK1, RK3, RK2, RE1	26
Okul çevresinin okul disiplinine etkisi yoktur.	BE8, BE11, BE10	3

Okul disiplininin okul çevresi ile ilişkisine yönelik branş öğretmeni, rehber öğretmen ve okul yöneticisi görüşleri şu şekildedir:

“Çevredeki okullara bakarak bizim okulumuz en az olayın olduğu okul. Bunu söyleyen emniyet yetkilileri, buranın emniyet sorumlusu. (...) Okulun bulunduğu çevre olumlu da olumsuz da etkileyebiliyor. Bizim burada olumsuz etkiliyor mesela. (...) Çevredeki insanların eğitim düzeyleri anlamında [olumsuz etkiliyor]. Yüksek duvarlarımız var. O bizi koruyor mesela. (...) [Duvarlar] Olumsuzluklardan koruyor. Olmalı mı? Olmamalı. Okul dediğiniz zaman insanlar duvarında durup içeridekileri seyredip keyif almalı. Ama biz ne yapıyoruz? Duvar örmüşüz, örülmüş benden önce, üstüne metal plakalar konmuş ki daha da bir olumsuzluk olmasın. Engellensin. Onun üzerine de jiletli teller konmuş bazı yerlerde. Bu bir eğitim kurumu... Yarı açık cezaevi uygulaması gibi. Çevrenin olumsuzluklarından okulu tecrit etmek için, ayırmak için.” OYE3

“[Çevrenin okula etkisi] Yüzde yüz var. Çünkü okulun öğrencisi o çevreden geliyor. Öğrenci o çevrede yetişmiş, yoğrulmuş, belirli bir noktaya gelmiş, bir kişiliği oluşmuş, belli bir kültürü var, bir kalitesi var, bir hırçınlığı var veya bir anlayış düzeyi var. O şekilde okula

geliyor. Okulun çevresi ile okulu soyutlamanız mümkün değil. O çevrede gördüklerini burada da yapmak istiyor. Bazen o okulun işleyişine ters gelebilir o yaptıkları. O zaman disiplin kurulu devreye giriyor. Disiplin sorunları ortaya çıkıyor. Çevre ile okulu soyutlamak mümkün değil. Bunun tersini düşünersek okul ile çevreyi de soyutlamak mümkün değil. Okulda olan başarı mutlaka çevreyi de derliyor, topluyor. Çevrede olan güzellikler, hoşluklar, başarılar, tertip de okulu etkiliyor. İkisini birbirinden ayırmak mümkün değil.”

OYE1

“Okulda demeyeyim de ben en azından ailelerinden gördükleri şeyler var, baskılar olduğunu düşünüyorum. Özellikle kız öğrencilerin giyinmeleri konusunda bunu çok çok kez bana yansıtmışlardır, söylemişlerdir. “Niye böyle giyindin?” dediğimde “Hocam ailemin yüzünden, annem izin vermiyor.”. Atıyorum bir filmde konuşuyorlar “Niye gidip izlemedin?” [diyorum]. “Hocam babam gönderir mi, ayaklarımı kırar.” gibi şeyler çok duydum ben mesela. Bu muhafazakâr çevrenin böyle bir şeyi var kız öğrenciler arasında. (...) Bu muhit olarak bu [Güneş Senti] çevresinin kızlara bakış açısını da çok muhafazakâr olduğunu söyleyebilirim. Çünkü bir sürü öğrenci velisiyle şimdiye kadar karşılaştım hepsi şey dedi: “Okuyorsa okusun okumuyorsa alıp bir kocaya vereceğim” mantığını çok gördüm. Bu tür olaylarla çok karşılaştım bizzat.” BE13

“[Güneş Senti] çok kozmopolit bir yer. [Güneşlililer] dışında herkesin olduğu bir yer burası. Farklı kültürler var Doğu’dan, Batı’dan, Kuzey’den, Güney’den. Farklı kültürler demek, her zaman farklı çatışmalar demektir. Farklı aileler demek, farklı bakış açıları demek. (...) Bana sorarsanız okul disiplinine pek yansımıyor. Çünkü çocuklar daha on yedi, on altı yaşlarında ergenlik dönemindedir. Onlar için bu etnik farklılıklar, kültürel farklılıklar ailelerin getirdiği o toplumsal farklılıklar okulda yaşanmıyor. Çünkü burada en ön plana çıkan şey ergenlikleri oluyor.” BE10

“Çocuklar ailelerin oluşturduğu çevrede yetişerek buraya geliyorlar. Dolayısıyla [Güneş Senti] kozmopolit bir yapıya sahip artı çok fazla göç alan bir yer. Bunun etkilerinin çok fazla olduğunu düşünüyorum. Çünkü ailelerin kendileri bile buraya tam olarak adapte olamamışlar ki. Sonuçta burası büyükşehir konumunda merkez ilçelerden biri. Başkent... Ama yaşam biçimleri, davranışları onu yansıtmıyor. Burası aslında çok büyük bir köy ya da kasaba niteliğinde kültürel düzeyi ile sosyo-ekonomik yapı açısından. Bir kent niteliği taşıyor. Merkezi bir ilçe niteliği taşıyor. Çünkü onu belirleyici birtakım nedenler sayabilmeliyiz. Ama bu nedenleri burası için sayamıyorum. Dolayısıyla çocuklar üzerinde de çok büyük bir etken. Çünkü bu çocukların aynı zamanda bu hoşgörü sınırlarını, öfke-öfkeyi kontrol etme, çatışma-çatışmayı önleme vb. durumları da aslında ortaya koyuyor. Çünkü

çocuklar bunlarla baş etme yollarını öğrenmeden, aileden onu almadan buraya geliyorlar.”

RK2

“Fiziksel ortam yarı kapalı cezaevi formatına dönüştüğü için yüksek duvarlar, dikenli teller dışarıyla bir etkileşimi yok. Dışarıdan da zaten birinin katılımı olmadığı için kapımızda güvenlik de var. Geçmişte okul polisi uygulaması da olmuştu, ondan dolayı o şeyden uzak.”

RE1

Öğretmenler ve okul yöneticileri okul çevresinin sosyo-ekonomik ve kültürel yapısının okul disiplinini etkilediğini belirtmektedir. Öğretmenler ailenin ve dolayısıyla okul çevresinin çocuk yetiştirme pratiklerinin öğrenci davranışlarındaki daha çok olumsuz etkisini vurgulamaktadır. Okulun eğitim seviyesinin düşük, ailelerin eğitimle kurduğu ilişkinin zayıf ve işçi sınıfının yaşadığı bir semtte olması okul disiplinini şekillendirmektedir. Kılık ve kıyafet konusunda okul ve okulun çevresi benzer disiplin uygulamalarına başvurmaktadır. Bu noktada kız öğrencilere yönelik disipline edici pratiklerin daha yoğun ve fazla olduğu görülmektedir. Öğretmen ve okul yöneticileriyle yapılan görüşmeler neticesinde okul disiplininin, okul ve okul çevresi arasındaki ilişkiden soyutlanarak ele alınamayacağı görülmektedir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Okul disiplininin aile ve okul çevresiyle ilişkisini okul çevresinin okuldaki disipline edici pratiklerle uyumu, ailenin okula eklenen kültürel, sosyal, sembolik ve ekonomik sermayelerinin okuldaki disiplin pratiklerini belirlemesi, ailenin eğitime verdiği önem, velilerin okuldan beklentileri ve disiplin anlayışları, velilerin okul disiplinine etkileri şekillendirmektedir. Bu bağlamda aile kurumu okuldaki disiplin uygulamalarının aktif birer parçası ve yönlendiricisidir. Öğrencilerin okuldaki tutum ve davranışlarını ailenin çocuğu ile kurduğu ilişki ve katılımcıların ifadesiyle “aile terbiyesi” şekillendirmektedir. Baysal (2009) araştırmasındaki öğretmen görüşlerine göre aile içi şiddet, ailelerin çocuklarına disiplin davranışı kazandırmamaları ve ailelerin çocuklarının eğitimine karşı ilgisiz tutumları çocukların disiplinsiz davranışlarına neden olmaktadır. Öğrenciler ailedeki disipline edici söylem ve pratikleri okula aktarmakta ve babalarını ailedeki baskı ve denetimi çocuklar üzerinde kuran bir otorite olarak görmektedir. Anne ve baba rolleri, birer otorite figürü olarak aileden okuldaki ilişki ağlarına aktararak toplumsal cinsiyet eşitsizliği derinleşmektedir. Velilerin okuldan temel beklentisi ve talebi, öğrencinin okul yaşamında disiplinin sağlanması ve sürdürülmesi yönündedir. Kılık ve kıyafet uygunsuzluğu,

öğretmene saygısızlık, sigara içme ve kavga gibi disiplin sorunlarının yaşanmaması velilerin disiplini sağlamak konusunda okula biçtiği ana rollerdir.

Araştırma bulgularından biri öğretmenlerin büyük çoğunluğu, eğitim seviyesi ve sosyo-ekonomik düzeyi düşük ailelerde yetişen öğrencilerin disiplinsizliğe daha yatkın olduklarını ifade etmişlerdir. Eğitim seviyesi ve sosyo-ekonomik düzeyi düşük ailelerin çocuklarının kültürel açıdan da zayıf oldukları vurgusu güçlüdür. Uzun ve Bökeoğlu'nun (2019, s. 671) çalışmasındaki bulgulara göre anne ve babanın eğitimi ve geliri yükseldikçe öğrencilerin başarıları da artmakta ve daha düşük sosyo-ekonomik düzeye sahip öğrenciler, sosyo-ekonomik olarak daha üst ailede yetişmiş çocuklar ile eşit eğitim haklarına sahip olamamakta bu durum da öğrenmeyi olumsuz etkilemektedir. Ailenin eğitim ve gelir düzeyi öğrencinin akademik başarısı kadar istenmeyen davranışlara yatkınlığını da belirlemektedir. Kızmaz (2004, s. 314) cezaevlerindeki hükümlülerin öğrenim düzeyi ve suç ilişkisine odaklandığı çalışmasında suçluların yaklaşık olarak %78'inin lise düzeyinden düşük öğrenim düzeyine sahip olduğunu ve suçluların ebeveynlerinin öğrenim düzeylerinin de oldukça düşük olduğunu saptamaktadır.

Araştırmanın bir diğer bulgusu öğretmenler eğitim seviyesi ile sosyo-ekonomik düzeyi düşük ailelerin çocuklarını kültürel seviyeleri açısından zayıf ve disiplinsizliğe daha yatkın olarak değerlendirmektedir. Öğretmenler, öğrencilerin ailelerinden miras aldıkları kültürel, sosyal, sembolik ve ekonomik sermayelerinin niteliği ölçüsünde öğrencileri ile ilişkilenebilir (Bourdieu, 1986; Ağın, 2018). Okul ile veli arasındaki iletişimin niteliği velilerin eğitime verdiği değere ve ailenin sahip olduğu kültürel, sosyal, sembolik ve ekonomik sermayelere ilişkin bilgi vermektedir. Bu bağlamda okul, aileden kaynaklı yapısal eşitsizliği öğrenci ile öğretmen arasında kurulan ilişkiler aracılığı ile yeniden üretmektedir. Araştırma bulgularında öğretmenler, velilerin çocuklarının okulda disiplinli olmasını ve herhangi bir sorun yaşamamalarını istediklerini; sosyo-ekonomik düzeyi ve eğitim seviyesi düşük aileler için eğitimin, öğrencilerin okulda sorun yaşamadan geçirdiği zaman dilimi olarak tanımlandığını belirtmektedir. Öğretmen ve okul yöneticilerine göre velilerin sosyo-ekonomik düzey ve eğitim seviyelerinin düşüklüğünü de göz önünde bulundurulduğunda veliler için eğitimin anlam ve değeri, öğrencinin okulda geçirdiği sürenin disiplinsizlikle sonuçlanıp sonuçlanmadığıyla ilişkilidir. Özbaş ve Badavan'ın (2009, s. 79) çalışmasında veliler ve okul yöneticileri, en çok disiplin sorunlarının çözümü ile ilgili işlere öncelik vermekte ve öğrencilerin okul yaşantılarını bu sürecin en çok etkilediğini düşünmektedirler.

Okulun, okul çevresi ile ilişkisi disiplin uygulamalarını doğrudan etkilemekte ve yön vermektedir. Okulun bulunduğu bölgenin (konumun) eğitime verdiği değer yetersiz olması

ve eğitim seviyesinin düşük olduğu bir işçi semtinde yer alması disiplin uygulamalarını da şekillendirmektedir (Sheldon ve Epstein, 2002). Okul çevresinin dezavantajlı koşulları öğrencilerin akademik başarısını ve gelecek seçimlerini belirleme gücüne sahip olmaktadır. Göktürk ve Ağın'a göre (2020, s. 345) toplumsal köken ve sosyal çevre öğrencilerin eğitim-öğretim yaşamları boyunca tercihlerini şekillendirmelerini, zorunluluklardan sıyrılarak özgürlüğün koşullarında karar verebilmelerini, eğitim-öğretim yaşamı ile kurdukları ilişkinin mesafesini belirleyebilmelerini, sosyal çevreden (aile habitusu ve çevreleyen koşullar) edindikleri belirli alışkanlıklar, ön yatkınlıklar ve ön bilgiler ile eğitim-öğretim başarısına ulaşabilmelerini tayin etmektedir. Toplumsal kökenin disiplin uygulamalarında belirleyici olduğuna yönelik uluslararası alanyazında birçok çalışma yer almaktadır. Örneğin, Wallace ve diğerleri (2008) araştırmalarında farklı ırk ve etnik gruplardan öğrencilerin disiplin uygulamalarına farklı biçimlerde maruz kaldıklarını, siyahların, Hispaniklerin ve Amerikan yerlilerinin beyazlara ve Asya kökenlilere göre daha fazla sayıda okul yöneticisinin odasına disiplin ile ilgili çağrıldıklarını ve uzaklaştırma ya da atılma ile karşılaştıklarını belirtmektedir. Bir başka çalışma ise, siyahların ve Latin Amerikalıların beyazlarla benzer davranış biçimleri gösterdiklerinde daha fazla okuldan uzaklaştırma ve atılma cezası ile karşılaştığını; davranış problemleri ile ilgili olarak siyahların beyazlara kıyasla okul yönetimi tarafından daha fazla uyarıldığını ifade etmektedir (Skiba ve diğerleri, 2011). Okul disiplininde farklılaşmayı açıklayan bir diğer ana unsur ise toplumsal cinsiyettir (Ispalanda, 2017; Wallace ve diğerleri, 2008; Skiba ve diğerleri, 2002). Örneğin, Morris (2005) etnografik çalışmasında okul içerisinde siyah kız öğrencilerin "hanımefendi" davranışları sergilememesi ve Latin Amerikalı erkek öğrencilerin davranışlarının tehdit edici unsur olarak görülmesi nedeniyle cezalandırılmaları daha fazla maruz kaldığı belirtmektedir. Aynı çalışmada okul yöneticilerinin beyazları ve Asya Amerikalı öğrencileri toplumsal cinsiyet kod ve davranışlara uygun davrandıkları için tehdit edici olarak görmemekte ve bundan dolayı bu iki grup için cezalandırma oranlarının düşük olduğunu belirtmektedir (Morris, 2005). Okul çevresinin sosyo-ekonomik ve kültürel değerleri, disipline edici pratikleri erkek öğrencilere kıyasla kız öğrencilerin daha yoğun ve fazla yaşandığı bir kurum (okul) kültürünün oluşmasına yol açmaktadır. Okuldaki disiplin edici pratiklerin okul çevresindeki pratiklerle ilişkili olduğu ve okul çevresinin okuldaki pratikleri pekiştirdiği görülmektedir. Özellikle kız öğrencilere yönelik kılık ve kıyafet denetimi konusunda okul çevresi ve okul benzer disipline edici pratiklerle hareket etmektedir. Sayılan ve Özkazanç (2009) çalışmasında okulda kız öğrencilere yönelik olan disipline edici uygulamaların toplumsal cinsiyet eşitsizliklerini derinleştirdiğini ve cinselliğin okulun resmi söyleminden dışlandığını

belirtmektedir. Okul mekân olarak dış görünümünden (duvarlar, metal plakalar, tel örgüler) dolayı cezaevine benzetilmekte ve okuldaki disipline edici uygulamalar somut bir tasvire dönüşmektedir (Foucault, 2006). Okul ile okul çevresini ayıran bir sınır olarak okulun duvarı, okulun okul çevresiyle ilişkisini belirlemekte ve disiplin uygulamalarının karakterini göstermektedir. Araştırmada elde edilen sonuçlar doğrultusunda şu öneriler sunulmuştur:

- 1- Okul disiplininin aile ve okul çevresinin sosyo-ekonomik ve kültürel yapısıyla (örneğin, parçalanmış aile yapısı) ilişkisi göz önünde bulundurularak eğitim ve öğretim faaliyetleri düzenlenmelidir.
- 2- Aile ve okul çevresinin sosyo-kültürel (muhafazakâr, göç alan vb.) yapısı, okulda denetimci ve baskıcı uygulamalara yol açabileceğinden öğrencilerin bedensel ve zihinsel gelişimlerine dikkat edilmelidir.
- 3- Okul bileşenlerinden biri olarak ailelerin okuldaki yönetim süreçlerine ve okul-aile birliğine aktif katılımı sağlanmalıdır.
- 4- Sosyo-ekonomik ve kültürel yönden dezavantajlı öğrencilerin istenmeyen davranışları akademik, kişisel ve sosyal güçlendirme çalışmaları ile giderilmelidir.

Etik Kurul İzin Bilgisi: Bu araştırma doktora tez çalışmasından üretilmiş olup Millî Eğitim Bakanlığı'nın 26/03/2015 tarih ve 14588481/605.99/3279674 sayılı izini ile yürütülmüştür.

Yazar Çıkar Çatışması Bilgisi: Yazarın herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Kaynakça

- Ağın, E. (2018). On Pierre Bourdieu's Key Theoretical Concepts and Pedagogical Approach. *International Journal of Educational Policies*, 12(1), 19-33.
- Akpınar, B. ve Özdaş, F. (2013). Lise disiplin sorunlarının sınıf değişkeni açısından incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 21(4), 1365-1376.
- Aküzüm, C., Yavaş, T., Tan, Ç., ve Uçar, M. B. (2015). İlköğretim kurumu öğrencilerinin devamsızlık ve okul terki nedenleri. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(2), 167-192.
- Aküzüm, C. ve Nazlı, K. (2017). Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetiminde karşılaştıkları disiplin sorunları, nedenleri ve bu sorunlarla baş etme yöntemlerinin değerlendirilmesi. *International e-Journal of Educational Studies (IEJES)*, 1(2), 88-102.

- Akyüz, H. (2018). *Eğitim sosyolojisi*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Albez, C. ve Ada, Ş. (2017). Okul-aile ortaklığı: Güçlükler, beklentiler, gereksinimler, öneriler. *Anatolian Journal of Educational Leadership and Instruction*, 5(2), 1-18.
- Ayan, S. (2011). Okulda disiplin cezası alma, ailede şiddete uğrama. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 12(2), 137-142.
- Aydoğan, İ. (2006). İlköğretim okullarında okul-çevre ilişkilerinin düzeyi. *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 121-136.
- Balcı, Ö. ve Yumuşak, G. (2018). Öğretmenlerin istenmeyen öğrenci davranışları ile başa çıkma yöntemleri ve bu yöntemlerin etkililiğine ilişkin görüşleri. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(40), 223-254.
- Baysal, N. (2009). *İlköğretim II. kademedeki görevli öğretmenlerin sınıfta karşılaştıkları disiplin sorunlarına, bunların nedenlerine ve çözüm yollarına ilişkin görüşleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Diyarbakır.
- Bilgin, N. (2006). *Sosyal bilimlerde içerik analizi*. Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Bourdieu, P. (1986). The Forms of Capital. J. G. Richardson (Ed.). *Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education* içinde (241-258). New York: Greenwood Press.
- Bozan, S. ve Ekinci, A. (2020). Öğretmenlerin mesleklerinin ilk yıllarında sınıf yönetiminde yaşadıkları sorunlara ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 28(1), 137-153.
- Brophy, J. (2011). History of research on classroom management. Carolyn M. Evertson ve Carol S. Weinstein (Ed.). *Handbook of Classroom Management: Research, Practice and Contemporary Issues* içinde (17-43). New York: Routledge.
- Çakır, R. ve Çolak, C. (2019). Lise öğrencilerinin okul terki riskine ilişkin görüşleri. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(21), 269-286.
- Çalık, T. (2012). Sınıf yönetimi ile ilgili temel kavramlar. Leyla Küçükahmet (Ed.). *Sınıf Yönetimi* içinde (2-11). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Çelenk, S. (2003). Okul başarısının ön koşulu: Okul aile dayanışması. *İlköğretim Online E-Dergi*, 2(2), 28-34.
- Demirtaş, H. ve Pehlivan, F. (2020). Devlet ortaokulu ve liselerinde yaşanan disiplin problemleri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(1), 166-197.
- Foucault, M. (2006). *Hapishanenin doğuşu*. (Çev. M. A. Kılıçbay). Ankara: İmge Yayınları.

- Gangal, M. ve Öztürk, Y. (2019). Okul öncesi öğretmenlerinin sınıflarında istenmeyen davranışlar ve başa çıkma yolları. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 7(3), 1100-1118.
- Göktürk, D. ve Ağın, E. (2020). Okul kurumunun kültürel-toplumsal eşitsizlik ve imtiyazların yeniden üretimindeki rolüne ilişkin bir değerlendirme. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 53(1), 329-354.
- Ispa-Landa, S. (2017). Racial and Gender Inequality and School Discipline: Toward a More Comprehensive View of School Policy. *Social Currents*, 4(6), 511–517.
- Kayabaşı, Y. (2012). Sınıf yönetimi kavramının sınıfta disiplin sağlamadan farklı yanları ve temel özellikleri. Leyla Küçükahmet (Ed.). *Sınıf Yönetimi* içinde (57-79). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Kentli, D. F. (2016). İdeal öğretmenlerin disiplin modelleri: Bir anlatı çalışması. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(1), 290-302.
- Kızmaz, Z. (2004). Öğrenim düzeyi ve suç: Suç-okul ilişkisi üzerine sosyolojik bir araştırma. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(2), 291-319.
- Kolay, Y. (2004). Okul-aile-çevre işbirliğinin eğitim sistemindeki yeri ve önemi. *Milli Eğitim Dergisi*, 164. http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/164/kolay.htm
- Lewis, C. T. (1984). *A latin dictionary founded on Andrews' edition of Feund's latin dictionary*. New York: Oxford University Press.
- Merriam, B. S. (2015). *Nitel araştırma desen ve uygulama için bir rehber*. (Çev. Ed. S. Turan). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Miles, M. B. ve Huberman, A. M. (1994). *Qualitative Data Analysis*. CA: Sage.
- Morris, E. W. (2005). “Tuck in that shirt!” Race, class, gender, and discipline in an urban school. *Sociological Perspectives*, 48(1), 25–48.
- Oktay, A. (2019). Öğretmen adaylarının sınıf yönetiminde tercih ettikleri disiplin modelleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (50), 427-450.
- Özbaş, M. ve Badavan, Y. (2009). İlköğretim okulu yöneticilerinin okul-aile ilişkileri konusunda yapmaları gereken ve yapmakta oldukları işler. *Eğitim ve Bilim*, 34(154), 69-81.
- Paker, T. (2017). Durum çalışması. Fatma Nevra Seggie ve Yasemin Bayyurt (Ed.). *Nitel Araştırma* içinde (119-134). Ankara: Anı Yayıncılık.

- Punch, F. P. (2005). *Sosyal araştırmalara giriş*. (Çev. D. Bayrak, H. B. Arslan ve Z. Akyüz). Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Sadık, F. ve Arslan, S. (2015). İlkokul sınıf öğretmenlerinin disiplin problemleri ile ilgili görüşlerinin incelenmesi. *Turkish Studies - International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 10(3), 115-138.
- Sayılan, F. ve Özkazanç, A. (2009). İktidar ve direniş bağlamında toplumsal cinsiyet: Bir okul etnografisi. *Toplum ve Bilim*, (114), 51-73.
- Sheldon, S. B. ve Epstein, J. L. (2002). Improving Student Behavior and School Discipline With Family And Community Involvement. *Education and Urban Society*, 35(1), 4-26.
- Skiba, R. J., Horner, H.R., Chung, C., Rausch, M. K., May, S.L., Tobin, T. (2011). Race Is Not Neutral: A National Investigation of African American and Latino Disproportionality in School Discipline. *School Psychology Review*, 40(1), 85-107. DOI: 10.1080/02796015.2011.12087730
- Skiba, R.J., Michael, R.S., Nardo, A.C., ve Peterson, R.L. (2002). The Color of Discipline: Sources of Racial and Gender Disproportionality in School Punishment. *The Urban Review*, 34(4), 317-342.
- TDK (Türk Dil Kurumu) (1998). *Disiplin*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Toytok, E. H. ve Yıldırım, M. B. (2018). Meslek liselerinde karşılaşılan disiplin sorunlarının sınıf düzeylerine göre dağılımlarının ve nedenlerinin incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(3), 1759-1778.
- Turan, Ş. (2012). Sınıf yönetiminin temelleri. M. Şişman ve S. Turan (Ed.). *Sınıf Yönetimi* içinde (1-15). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Wallace, J. M., Goodkind, S., Wallace, C. M., ve Bachman, J. G. (2008). Racial, Ethnic, and Gender Differences in School Discipline among U.S. High School Students: 1991-2005. *Negro Educ Rev.* 59(1-2), 47-62.
- Uzun, G. ve Bökeoğlu Çokluk, Ö. (2019). Akademik başarının okul, aile ve öğrenci özellikleri ile ilişkisinin çok düzeyli yapısal eşitlik modellemesi ile incelenmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 52(3), 655-684.
- Ünsal, H. (2018). Öğretmen adaylarının sınıfta disiplin modellerine ilişkin tercihleri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(2), 519-531.
- Yıldırım, M. C. ve Dönmez, B. (2008). Okul-aile işbirliğine ilişkin bir araştırma. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(23), 98-115.

The Views of Students, Teachers and School Administrators on the Impact of Family and School Environment on School Discipline*

Eren AĞIN**

• **Received:** 16.07.2020 • **Accepted:** 29.04.2021 • **Online First:** 07.05.2021

Abstract

The present study investigates the correlation between school discipline, which plays a key role in education, and the family and school environment based on the views of students, teachers, and school administrators in secondary education institutions. The study was conducted with the case study design, a qualitative research method. The study group included 20 students, 20 branch teachers, four school counselors, and five administrators in a secondary education institution in the central district of Ankara during the 2014-2015 academic year. A purposive sampling method was employed in the assignment of the participants. A semi-structured interview form was used to collect the study data, and the data were analyzed with the content analysis method. The study data were coded to determine the themes and sub-themes, and the findings are presented in tables, including frequencies. The participating students, teachers, and school administrators stated a significant correlation between the school discipline and the family and school environment. Participants emphasized the impact of socio-economic and cultural attributes on the correlation between school discipline and family and school environment. Teachers and school administrators stated that students raised in families with low educational and socio-economic levels were more susceptible to rebellious attitudes and behavior. The parents expect the school discipline to prevent the students from adopting undesirable behavior at school. It was observed that the school and the family environment helped reinforce and determine the disciplinary practices at school.

Keywords: School, school discipline, family, school environment.

Cited:

Ağın, E. (2021). The views of students, teachers, and school administrators on the impact of family and school environment on school discipline. *Pamukkale University Journal of Education*, 53, 403-428. doi: 10.9779/pauefd.770373

* The present article was based on a dissertation submitted to Ankara University, Institute of Educational Sciences, Educational Administration and Policies Department.

** Dr., MoNE, Şehit Hüseyin Gültekin Center for Sciences and Arts, erenagin@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8497-2197>

Introduction

School discipline is required to conduct safe and effective educational and instructional activities. The origin of the word discipline is the Latin word '*disciplina*'. Latin dictionaries describe *disciplina* as apprenticeship, student, instruction, and knowledge. The word *disciplina* was based on *discipulus* that means learner of decency, student, *discere*, which means to learn, behave, and *decere* which means to comply with decency (Lewis, 1984, p. 587). In educational sciences, discipline is not used with its meaning as a field of science, but in the sense of discipline, order, education, and decency. The word discipline is used in educational sciences. Its first two descriptions are included in the Dictionary of the Turkish Language Association: "1. Meticulous and strict compliance with the laws, and written or unwritten rules of conduct in a community, strict order, control. 2. The totality of the measures adopted to ensure the compliance of individuals with the generally accepted ideas and behavior in a community" (TDK, 1998, p. 600). Since discipline is mostly defined based on the rules and order, it includes legal norms and penal sanctions. A comprehensive definition of discipline should include the rules and provisions and related sanctions selected and enacted to ensure the orderly life of a group of individuals who formed a community to live in order (Kayabaşı, 2012, p. 69).

School discipline allows for an active and positive learning environment at school. School discipline should be scrutinized with classroom discipline to minimize and prevent undesired student behavior. Thus, discipline in classroom management entails determining student, teacher and administrator responsibilities in educational activities and establishing the associated rules. Therefore, the academic achievement of the students is directly associated with teacher competencies and classroom variables that affect teacher and student behavior (Turan, 2012, p. 4). Classroom management, which was described as the development and maintenance of a learning environment adequate for instruction, requires the fulfillment of certain actions such as the organization of the physical environment and the establishment of certain rules (Brophy, 2011). These components play a key role in providing and reinforcing discipline at school by the family and school actors. The family and school environment, its effect on the structure and functions of the school, reflects that the is not independent of the human element and social environment school as an educational institution and exists as an organic part of these elements (Çalık, 2012). The disciplinary processes at school are in constant interaction with the family and the school environment as a set of practices that go beyond the written law. The significance of the family and the environment for student

achievement is known, and educational activities are organized to change administrators, and teachers organize educational activities that provide a change in on this issue are organized (Aydoğan, 2006, p. 134). Schools are educational institutions and social and cultural organizations that prioritize the cooperation, demands, and democratic participation of students, teachers, school administrators, and parents. Thus, the family and school environment provide a great opportunity for teachers and school administrators to recognize and comprehend the students' lives outside of the school. The school administration should ensure parental visits, share student problems, make joint decisions with teachers, and play a role in and contribute to student achievement (Kolay, 2004, p. 164). School administration should cooperate between the parents and the school and prevent undesired student behavior. School administration plays a key role in parental involvement, the solution of personal or interpersonal problems and conflicts in the classroom and outside the school and taking the necessary precautions against disciplinary problems, to keeping the students away from bad habits and from the settings that may negatively affect their psycho-social development (Albez & Ada, 2017, p. 3). The focus should be on the positive impact of the family and the school environment on student life inside and outside the school and the student's professional and academic life.

Studies on the factors that improve academic achievement based on the learning and instruction processes demonstrated that school-parent collaboration had a significant effect on academic achievement (Çelenk, 2003, p. 28). The role of the family and the school environment in biological reproduction and the cultural, economic and social transformation of the society could not be denied. The family and school environment are as effective as the academics in preparing students for social, economic, and cultural life. The collaboration among the school, family, and school community have various benefits for all educational stakeholders. The most significant of these benefits is the positive impact of school-family-environment cooperation on student achievements and psychology (Yıldırım & Dönmez, 2008, p. 113). The cooperation and interaction between the school, family, and school environment lead to academically successful, psychologically and physically balanced, socially respected individuals. The stronger the communication and cooperation between the school and the parents, the healthier the children's social, physical, emotional, mental, and psychological development (Ceylan & Akar, 2010, p. 59).

Disciplinary school practices affect the physical and mental development of the students. The socio-economic and cultural structure of the family and the school environment may lead to undesired behavior among the students. The family is dominant in the

development of the child's personality and the acquisition of self-esteem. The parents' social, cultural, educational, and income levels significantly affect the child's socialization (Akyüz, 2018, p. 263). The parents' ability and efforts to understand the child's emotions and thoughts are valuable for the academic and social life of the student. Most school dropouts are reported due to the lack of healthy and efficient relationships in the family and school environment. Problem parental relationships, the bad impression of the school on students, and the low future expectations increase dropout risk (Çakır & Çolak, 2019, p. 283). School dropouts are based on a complex cultural and socio-economic foundation that could not be explained by academic achievement or personal preferences. The factors behind student absenteeism and dropout are mostly associated with parental insensitivity and economic problems (Aküzüm et al., 2015, p. 185). The correlation between school discipline and family structure and school environment could be observed clearly within the context of school dropouts.

Without comprehending the effects of family and school environment on school discipline, it is difficult to get to the root of student misbehavior. This challenge leads to recurring misbehavior and raises further disciplinary problems. For example, Burdick-Will (2018) reported that the behavior and participation of students who are exposed to violence in the school environment differentiate. In a study on public schools in Chicago, Burdick-Will (2018) indicated that exposure to violence in the school environment makes the school a less safe place for the students, discipline problems are observed more, and trust in teachers erodes. Sheldon and Epstein (2002) determined that an inclusive school environment for the parents decreased disciplinary actions and reprimands. Thus, an inclusive school environment leads to positive changes in student behavior and a decrease in disciplinary offenses. In a study conducted in Turkey, Ayan (2011) focused on the correlation between domestic violence and school discipline and reported that exposure to physical and verbal violence at home increased disciplinary measures at school. Based on the current literature on the impact of the family and school environment on school discipline, the field as mentioned above study demonstrated that the factors behind undesired student behavior include parental social, cultural, and economic conditions and the school environment. In the literature, studies on discipline (Akpınar & Özdaş, 2013; Sadık & Arslan, 2015; Kentli, 2016; Aküzüm & Nazlı, 2017; Balcı & Soft, 2018; Toytok & Yıldırım, 2018; Ünsal, 2018; Gangal & Öztürk, 2019; Oktay, 2019; Bozan & Ekinci, 2020; Demirtaş & Pehlivan, 2020) focused on the properties of undesirable behavior, disciplinary models associated with undesirable behavior, and solution for undesirable behavior. Based on the literature, it could be suggested that the present study would contribute to the literature by determining the impact of the family and school

environment on school discipline based on the views of students, teachers, and school administrators. The present study aimed to answer questions such as the role of the family in discipline, parental expectations about school discipline, the correlation between the cultural and socio-economic level of the parents and the school discipline, and the impact of the school environment on school discipline. The current study aimed to analyze the effects of family and school environment on school discipline based on the views of students, teachers, and school administrators.

Method

The Research Model

The qualitative research method was employed in the present study since in qualitative research. The study topic is analyzed with a holistic and comprehensive approach within its complexity to understand it in context (Punch, 2005, p. 183). The present study was a case study, a qualitative research model. The correlation between discipline in a secondary education institution and the family and school environment was discussed in the case study. The institution where the field study was conducted was selected since it was the district's oldest, well-known and established school with a corporate culture and disciplinary approach. The present study was conducted within a real-life scenario in a secondary education institution in Ankara province and included a holistic interpretation and analysis of the process. The main purpose of a case study is to explore, describe and interpret an individual or phenomenon in its original habitat (Paker, 2017, p. 120).

The Study Group

In the present study, in-depth interviews were conducted with 20 students, 20 branch teachers, four school counselors, and five school administrators in a high school in the central district of Ankara province during the 2014-2015 academic year to collect data on the correlation between school discipline and the family and school environment. The study was conducted in a school with a unique culture and tradition and an established disciplinary approach. The population in the district where the selected high school is located was mainly lower-middle and middle income. The homogenous class, culture, and social structure of the student profile were taken into account in selecting the school. For this purpose, a well-established secondary education institution (General High School - Anatolian High School), located in the central district in Ankara province, was selected as the study area. A purposive sampling method was employed to assign the interviewees. The purposive sampling technique was preferred due to the aim of the study and the representation in the field study (Merriam, 2015). The snowball

(chain) sampling method, a purposive sampling technique, was used in selecting the interviewees. The students were assigned in cooperation with the counselors, teachers, and school administrators. In the study, students in different grades and gender were sampled to establish different perspectives (Table 1).

Table 1. *Grade and Gender Distribution of the Interviewed Students*

Grade / Gender	Female	Male	Total
9 th grade	2	2	4
10 th grade	1	2	3
11 th grade	5	2	7
12 th grade	3	3	6

The branch teachers were assigned to include both genders and all branches, and all counselors and school administrators were interviewed (Table 2).

Table 2. *Branch and Gender Distribution of the Interviewed Teachers and Administrators*

Branch / Gender	Female	Male	Total
Branch teacher	7	13	20
Mathematics	-	4	4
Philosophy	2	1	3
Physical Education	-	1	1
Religious Culture	-	2	2
and Ethics			
Physics	-	1	1
History	-	2	2
Geography	-	2	2
Turkish Language	2	-	2
and Literature			
Chemistry	1	-	1
Biology	2	-	2
School Counselor	3	1	4
Administrator	2	3	5

Data Collection and Analysis

Four personal information forms were developed for the interviewed students, branch teachers, school counselors, and administrators. The personal information form included the age, parental income level, parental education and occupation, number of siblings, residential status, etc. for the students, and the branch teacher, counselor, and school administrator form included the institution of graduation, age, marital status, number of children, professional seniority, household income, etc. Four semi-structured interview forms that included 22 questions were developed to conduct the interviews with the students, branch teachers, counselors, and school administrators. After the interview forms were developed, 17 field experts were consulted. Expert opinion was evaluated with the dissertation supervisor, and the forms were revised. A pilot scheme was conducted with three students, three branch teachers, a counselor, and a school administrator to test the applicability and comprehensibility of the interview forms. After the pilot scheme, the problems experienced in the form were resolved, and the forms were finalized for implementation. Before the interviews, the required authorization was obtained from the relevant university and institutions and shared with the participants, the information about the study content was discussed with the participants, an informed consent form to allow the taping of the interviews was signed by the participants, and the interviews lasted between 45 and 70 minutes. The author did not interfere with the participant's views. The Institute of Educational Sciences, where the author was a Ph.D. student, and the Ankara Provincial Directorate of National Education were obtained before collecting the study data. The participants' views were not limited by the predetermined questions in the semi-structured interview form, and certain additional questions were asked during the interviews. In the present study, the following questions were included in the interview form: 1- What is the role of the family in school discipline? 2- What are the expectations of parents about school discipline? 3- How is the cultural and socio-economic level of the parents reflected in the school discipline? 4- What is the impact of the school environment on school discipline?

Two educational science experts determined the reliability of the present study, and the experts recoded the categories. The coding reliability was 83.33% by the first expert and 70% by the second expert. The intercoder agreement should be 70% and above in research (Miles & Huberman, 1994). It was observed that the reliability of the data collection, coding, and analysis processes was acceptable in the study.

The participant names are coded based on the participant type (student: Ö, branch teacher: B, counselor: R, school administrator: OY), the gender of the participant (male: E, female: K), and based on the interview order (1, 2, 3...). For instance, the female student who was the fourth interviewee was coded as ÖK4, the male branch teacher, who was the 7th interviewee, was coded as BE7, the female counselor, who was the 5th interviewee, was coded as RK5, etc. The study data was analyzed after the transcription of the interview records. The participant statements were only edited for spelling and punctuation mistakes; however, the content remained unchanged. The phrases that the author edited for privacy reasons are presented in brackets. The content analysis method was employed in the analysis of the study data. The content analysis method reveals the hidden meaning in a symbolic and significant statement (Bilgin, 2006, p. 3). The data analysis was conducted based on the themes and sub-themes determined with the findings.

Findings

In the findings section, the impact of family and school environment on school discipline is investigated based on the views of students, teachers, and school administrators. The findings are discussed in two main sections: the correlation between school discipline and the family and between school discipline and the school environment.

The correlation between school discipline and the family

The impact of the family on school discipline is discussed under two sub-sections: students and teachers, and school administrators.

Student views on the correlation between school discipline and the family

This section includes the findings on the first and second research problems, including parents' role in school discipline and parents' expectations about school discipline. Students stated in the interviews that family discipline directly affected the discipline at school. Student views on the correlation between disciplinary attitudes and the family are presented under the related sub-themes (Table 3).

Table 3. *Student views on the correlation between school discipline and the family*

Sub-theme	Students	Frequency
The discipline practiced in the family affects school discipline	ÖK11, ÖE3, ÖE1, ÖK6, ÖE6, ÖK5, ÖK1, ÖE8, ÖK7, ÖK4, ÖK9, ÖE9, ÖE4, ÖK10	14

The discipline practiced in the family does not affect school discipline	ÖK2, ÖK8	2
Parental visits to school have positive effects on students	ÖK3, ÖE3, ÖE1, ÖK2, ÖK4, ÖK9	6
Parental visits to school have negative effects on students	ÖE6, ÖK1, ÖE9, ÖE4, ÖK8, ÖE2	6
Parents visit the school to discuss student achievements, complaints about the students, financial issues, identity issues	ÖK11, ÖK3, ÖK6, ÖK1, ÖK2, ÖK7, ÖK4, ÖE4, ÖK8, ÖK10, ÖE8, ÖE2	12
Parents want the school to discipline the students and to be egalitarian	ÖK11, ÖK3, ÖE3, ÖE1, ÖK6, ÖE6, ÖK5, ÖK1, ÖK4, ÖE9, ÖK10	11
Mother represents the student as a parent	ÖK3, ÖE3, ÖE1, ÖK6, ÖE5, ÖK4, ÖE4, ÖK10	8
Father represents the student as a parent	ÖK5, ÖK1, ÖK2, ÖE5, ÖE9, ÖE2	6
The student does not desire the parents to represent the student	ÖE6, ÖK8	2
Mother or father represents the student at school	ÖK7	1

Student views on the correlation between school discipline and the family were as follows:

"I have received sufficient warnings from my parents in our discussions [on] respect and the order of speech. I do not do it here either, I am careful. Or, I do not know, I do not do the things I see in my family here." ÖE7

"My mother, my parents, in fact, they never want me to be disrespectful. They raised me accordingly. I would not give the professors a harsh answer even if I was right since they are my elders. (...) I have not disrespected any teacher. I have never raised my voice to anyone. I also did what they told me to do." ÖK3

"After all, manners are first learned in the family. Based on the family customs, we guide ourselves by looking at them." ÖE3

"Education starts in the family. How a person was brought up in the family is reflected on social behavior." ÖE6

"Right now, if my father talks, I would listen to my father without interrupting him. Like I listen to my teachers without interrupting them here. I think [the family] has a considerable effect in terms of upbringing, order, and tidiness." ÖK9

"My father wants the school administration to intervene with disciplinary [sanctions] when something bad, really bad happens at school. (...) My father is already a very disciplinary man in everything. He is authoritative home, even at home." ÖE6

"For example, every morning when I arrive at the school, my father looks at our clothes and checks if we have a school uniform and if not, he asks, "Why didn't you wear it? " or "Why didn't you go to the school in uniform today?" My father cares about these things." ÖK9

"[He wants us] to respect the teacher as a disciplinary [caution]. In any case, discipline for them, discipline is being respectful to the teacher. Follow the school rules. This is a discipline for them. (...) The school should [be] disciplined, of course. They even think even violence is normal at school. (...) "Let them pull [the student's] ear," they say, [my family says] "Let them make you a man." ÖE4

"We are usually afraid. For example, "He does that, he does this," they would tell [to the family], "Her dress is not adequate, she does this in the class." It usually gets horrible." ÖK10

"Humiliating... My parents come here to school. They do not come for anything. Everyone has such an experience. It is thought as such." ÖE7:

"I am ashamed of my father. I feel bad. Moreover, now the teachers would talk, and my father would have to grin and bear it. Maybe they would shout. My father could not say anything. He will say, "Okay." ÖE2

"I am afraid of course. If a teacher says something bad, my father will remember it. The next day, when [my father] explodes, he could slap me in the face when he gets angry. Nobody wants that." ÖK2

"I feel happy when my parents come to [school]. Because if the teacher tells my mother my status. When they say "we are satisfied," I am even more satisfied." ÖE1

"I feel great. Because, for example, when they talk to my teachers, I am with them. They tell them I am a very good student. That is why it is so good. " ÖK6

The study findings revealed that the correlation between school discipline and family was associated with the socio-economic level of the parents, parental expectations from the school, the significance of education in the family, and the effects of parents on school discipline. Students stated that their parents had a great influence on their education and their relationship with the school. Students stated that family upbringing shaped their behavior at school, and they reflected the parental discipline in school life. Students stated that their fathers mostly judged them or they are afraid of their fathers. The students stated that their parents' expectations from the school were to ensure and maintain discipline. Their parents questioned especially female students about their school dress. Most students were ashamed when the school administration or teachers invite their parents to school. Students who adapted to the disciplinary culture in the school were happy to have their parents visit the school, foreseeing that teachers would give positive feedback about them.

Teacher and administrator views on the correlation between school discipline and the family

The section includes the findings for the first, second and third research questions, which included the role of the family in school discipline, parents' expectations about school discipline, and the impact of the parental cultural and socio-economic level on school discipline. Teachers and school administrators stated that the family had a direct effect on school discipline. The views of teachers and school administrators on the correlation between school discipline and family are presented based on the sub-themes (Table 4).

Table 4. *Teacher and administrator views on the correlation between school discipline and the family*

Sub-Theme	Teachers and Administrators	Frequency
Family discipline affects school discipline	OYE3, OYE2, OYK2, OYK1, OYE1, BE8, BE6, BK3, BE1, BK6, BE13, BE2, BE7, BE4, BE9, BK5, BK1, BK7, BK2, BE11, BE5, BK4, BE10, BE3, BE12, RK1, RK3, RK2, RE1	29
Parents expect a disciplinary school	OYE3, OYE2, OYK2, OYK1, OYE1, BE8, BE6, BK3, BK6, BE13, BE2, BE7, BE4, BE9, BK5, BK1, BK7, BK2, BE11, BE5, BK4, BE10, BE3, BE12, RK1, RK3, RK2	27
Parents do not expect a disciplinary school	BE1, RE1	2
Students without discipline do not live in adequate socio-economic, household, and cultural conditions	OYE2, OYK2, OYK1, OYE1, BE6, BK3, BE1, BK6, BE13, BE2, BE7, BE4, BK1, BK7, BK2, BE11, BE5, BE10, BE3, BE12, RK1, RK3, RK2	23
Students without discipline live in adequate socio-economic, household, and cultural conditions	BE9, BK5	2
The socio-economic, household, and cultural conditions of students without discipline are different	OYE3, BK4, RE1	3
The socio-economic and cultural conditions partially affect the students without discipline	BE8	1

Teacher and administrator views on the correlation between school discipline and the family were as follows:

"It is not pressuring on girls, but we have our customs and traditions here. Depending on these, [families] may react differently. For example, when you tell a small incident to the girl's family, they may make her quit school and not let her attend it. (...) As education begins in the family, the discipline also begins in the family. The children disciplined in the family do not cause much trouble here. Children who take a certain culture in the family, be it the toilet training, respect for the elders, sitting, for example, a child who does not cross his legs in front of the father, or a child who sits straight when the father arrives, would do the same when the teacher enters the classroom." OYE3

"Due to the economic status of the family. The neighborhood is very poor socially and economically. Culturally, socially, parents are separated, divorced, there is domestic violence. For example, the child was exposed to violence when young, the father drinks, then the child... (...) [Wise students are] more sensitive, something should not happen to me, I should not be punished. Students whose parents are just like them. Docile, calm. However, when you look at other students, the troubled students either beat the child or the parents are separated. Lack of discipline is more than 50% higher in families with low income. 80% of the parents are not educated, more broken families. (...) Material conditions, inability to raise [money], inability to support the house. This breeds violence. The child is naturally affected by this." OYE2

"Now the low-income level and low parental education have an impact on this issue. (...) It has 100% effect [on family discipline]. (...) The children of parents who have job discipline also live disciplined lives. For example, daily work is a discipline. If the parents could not make the child acquire this, I do not think that child will be very successful." BE1

"If the parents' perspective on people and the world is good and if they have instilled this in the child, the child democratically believes that her/his peers have some rights. That child is already automatically disciplined. (...) I see here a more conservative family structure and a situation that does not respect the other philosophies that we call "the other". What he believes is true, the rest is bad." BE11

"The socio-economic level is also effective. Parents are indifferent; there are too many broken families. For example, we can see too many children with broken families: problem behavior or disciplinary offenses are more common among these children." RK1

"We usually evaluate the following; generally, the attitudes and behavior of the children at school, whether they have the discipline or not, their achievements are associated with the attitudes of their parents. The negative attitudes and behavior of the child reflect the type of family the child comes from. The parents could also be involved directly. The parents could also be questioned. (...) We cannot just say [students without discipline are] low class because it has several components. I think we should consider both socio-economic and cultural values." RK2

"What the parent expects from the school discipline is this: The child's record should remain good; otherwise the behavior is not that important. The student should just pass the class, and the parent should know where the child is at school. The child is at school for a certain time, at a safe place at that time, nothing will happen." BE11

"They want a school with high discipline. The clothing should be more proper. They expect this. [Students] should respect the teacher more. [Students] should be tidy, speak to each other better. [Students] should pay more attention to their studies." OYE1

"[Students] should not skip school in any way, should attend the classes regularly. [Students] should study, if there is a problem at school, or if [the student] skipped school, the parents should be informed. RK1

Branch teachers, counselors, and school administrators stated that school and family discipline was associated with broken families with low socio-economic and educational levels. Teachers described the children of parents with low socio-economic and educational levels as more susceptible to indiscipline and low culture. Teachers analyzed the students based on the cultural, social, symbolic, and economic capital that they inherited from their parents. Thus, the students' socio-economic status and the cultural, social, and symbolic capital of the parents were the factors that determined the relationships that students and teachers established with discipline. According to the teachers and school administrators, family discipline directly contributes to school discipline and reinforces student compliance with the rules. Students often tend to submit to and partially resist discipline at different levels in both schools and home. The lack of communication between school and parents indicates the value associated

with education by the parents. Teachers stated that parents want their children to be subjected to discipline at school to prevent potential problems. For families with low educational and socio-economic levels, education means that their child could spend time at school without any problems.

The Correlation between School Discipline and School Environment

The effect of the school environment on school discipline was discussed in two sub-themes: student, teacher, and school administrator. Findings on the fourth research question are included in this section.

Student views on the correlation between school discipline and school environment

Students are one of the main actors who transfer their social, economic, and cultural environment to the school. Student views on the correlation between disciplinary practices and the school environment are presented based on the sub-themes (Table 5).

Table 5. *Student views on the correlation between school discipline and school environment*

Sub-Theme	Students	Frequency
Disciplinary practices are similar to nearby schools	ÖK11, ÖK3, ÖE3	3
Disciplinary practices are stricter than nearby schools	ÖK1, ÖK2, ÖK7, ÖE2, ÖK4	5
The school environment determines the reputation of the school	ÖK3, ÖK7, ÖE4, ÖE9	4
The school environment determine disciplinary practices	ÖK11, ÖE1, ÖE3, ÖE1, ÖE6, ÖK5, ÖK1, ÖK2, ÖE4, ÖE5, ÖK7, ÖK9, ÖE9, ÖK8, ÖK10, ÖE8, ÖE2	15
There are walls to isolate the school from the environment	ÖK3, ÖK6, ÖE4, ÖE2	4

Student views on the correlation between school discipline and school environment were as follows:

"What we ear is extremely important for them. Even when we wear the school uniform, [they say] the trousers are tight; the skirts are short. (...) They take [the student's] number. You cannot repeat this [says the teacher]. [The teachers] write the student up for the dress code. (...) It could be due to the [school] location. People are slummier [in Güneş District]. (...) Yes, a little bit of poverty, a few religious factors. This place is more conservative. (...) Our position has a huge impact." ÖE7

"The sound of cars on the main street [is heard]. (...) [Because of the noise] we falling apart in class, yes. The teacher cannot get it together; when suddenly you get distracted, you cannot get it back together easily, no matter what the teacher says. (...) [The reason why the school walls are high] is because of the high school skipping rate. (...) [The walls] prevent it a little; there is also security now. However, the fact that [the walls] are this high makes the school like a prison... (...) I look at other schools, for example. They can see the road directly. At least if there was no wall but an iron [fence], so the road could be seen." ÖK4

"(...) They instruct the security; they say you shall not let them out because the school is next to the road. Moreover, I think our school is like a prison. (...) We can never see the outside. Only the school staff; there is no smoking at school anyway." ÖE2

"The culture, experiences, the primary school education, family training of the people in the environment. It stems from this. (...) This is the working class. Since it is working-class, people are from all over. People from all walks of life." ÖE1

"Our school is more strict [in terms of discipline]. Because in other schools they are more free in what to wear, etc. (...) As far as I have observed, people [in Güneş District] are not conscious; they generally include people of low culture. (...) For example, they are not literate; they are not conscious. This is reflected in the school." ÖK1

"[In Güneş District] dressing code is clear. Everyone looks at suggestive clothing. It is the same at school. Everyone looks at suggestive clothing." ÖK11

"It also affects the reputation of the school. (...) For example, when there is a fight nearby, immediately [Güneş] High School is blamed. They are prejudiced against [Güneş] High School." ÖK3

"For example, when we ask other people, they think [Güneş] Anatolian High School is bad. That is why they intentionally try to discipline the students here. (...) The fights outside the school, the school environment [affect the discipline]." ÖE9

"The environment is generally... it would change if, for example, in a cultured neighborhood, if it was in an educated neighborhood. (...) It is not like that here. The environment is bad. It is bad as such. Almost all students smoke. The student sees someone smoking; a smoker then

smokes. (...) The people around do not obey the rules. (...) Fights break out all the time here. (...) Due to the girlfriend thing." ÖE4

Students submit and consent to control and pressure mechanisms due to environmental factors. Students stated that the factors that determined the school and the school environment were the socio-economic and cultural affiliation of the residents. The conservative nature of the school environment has a controlling and oppressive effect on student dresses and lifestyles. At school, the control of girls' attire and dresses is evident. Thus, disciplinary practices that originate in the school environment are transferred to the school, and gender inequality deepens within the institution. Students stated that the school was isolated by high walls, metal plates on the walls, and barbed wire. The students stated that the school environment hosts various conflicts.

Teacher and administrator views on the correlation between school discipline and school environment

Teachers and school administrators stated that school discipline and school environment were associated with the socio-economic and cultural structure. The views of teachers and school administrators on the correlation between disciplinary practices and the school environment are presented based on sub-themes (Table 6).

Table 6. *Teacher and administrator views on the correlation between school discipline and school environment*

Sub-Theme	Teachers and Administrators	Frequency
A- The Discipline Level		
Compared to Nearby Schools	OYE3, OYE2, OYK2, OYK1, OYE1, BE8,	13
It is more disciplinary when compared to nearby schools	BE6, BE1, BK6, BE13, BK5, BK1, BK4	
It is not more disciplinary when compared to nearby schools	BK2	1
The discipline level is similar to nearby schools	BK3, BE2, BE11, BE5, BE10, BE3, BE12, RK1, RK3, RK2, RE1	11

B- The Impact of School

Environment on School

Discipline

	OYE3, OYE2, OYK2, OYK1, OYE1, BE6,	26
School environment has an effect on school discipline	BK3, BE1, BK6, BE13, BE2, BE7, BE4, BE9, BK5, BK4, BK1, BK7, BK2, BE5, BE3, BE12, RK1, RK3, RK2, RE1	
School environment does not have an effect on school discipline	BE8, BE11, BE10	3

Teacher and administrator views on the correlation between school discipline and the school environment were as follows:

"When compared to nearby schools, our school is with the least number of events. The police officials tell this are those in charge of the security here. (...) The school environment can have both positive and negative effects. Here, it affects negatively, for example. (...) [It negatively affects] due to the educational level of the people around. We have high walls. They protect us, for example. (...) [Walls] protect from problems. Should there be? There should not. People should stand next to the wall in a school and watch what goes on inside and enjoy it. However, what do we do? We build a wall; before my time, metal plates were placed on it to prevent negativities. To block. Razor wires are placed on top of it in some locations. This is an educational institution... It is like a semi-open prison. To isolate the school, to separate it from the negativities in the environment. " OYE3

"[The impact of the environmental] is one hundred percent. Because the students live in that environment. The student grew up, was raised in that environment, reached a certain point, developed a personality, has a certain culture, a quality, a grudge, or a level of understanding. He arrives at the school that way. It is not possible to isolate the school from the environment. [The student] wants to do what he sees outside in here. Sometimes it can prevent school functions. That is when the disciplinary board comes into play. Disciplinary problems arise. It is not possible to isolate the school from the environment. On the opposite, it is not possible to isolate the environment from the school. Academic achievement affects the environment positively. The beauties, pleasantries, achievements, and order in the environment also affect the school. It is not possible to separate the two." OYE1

"I should not say at school, but at least there are things they see at their home; I think there are pressures. The female students have reflected this several times, especially about their clothing. When I ask, "why did you dress like that?" "Because of my family, my mother does not allow." Let us say they talk about a movie. "Why didn't you watch it?" [I say]. "My father would not allow he would break my legs." I have heard these things a lot, for example. This conservative environment has such a thing for female students. (...) I can say that the [Güneş] neighborhood has a very conservative approach to the girls. Because I met several parents, they all said, "If she attends the school, she will. Otherwise, I will take her out of the school and marry her." I experienced such incidents." BE13

"[Güneş District] is a very cosmopolitan place. This is a place where everyone except [the original residents] lives. There are different cultures from the East, West, North, South. Different cultures always mean conflict. Different families mean different perspectives. (...) It is not reflected in the school discipline. Because the children are only seventeen and sixteen years old, these ethnic and cultural differences, those social differences among their parents, are not experienced at school. Because the most prominent thing here is their adolescence." BE10

"Children arrive here after they are raised in the household environment. So [Güneş District] is a cosmopolitan place with many migrants. I think this has significant effects. Because even the families themselves could not fully adapt here, after all, this is one of the central districts in the metropolis. The capital... However, this is not reflected in their lifestyle and behavior. This is a very large village or town in terms of culture and socio-economic level. It is not a city. It is not a central district. Because we could observe certain decisive factors, nevertheless, I cannot list any. Therefore, it is a huge factor on children because the tolerance limits, anger-anger control, conflict-conflict prevention, etc., of these students, reflect the conditions. Because the children come here without learning how to deal with these issues at their home." RK2

"High walls, barbed wires, the place do not interact with the outside, as the physical environment has transformed it into a semi-open prison. Since there is no participation from someone on the outside, there is security at the door. There was school police in the past, so it is far from that." RE1

Teachers and school administrators stated that the socio-economic and cultural structure of the school environment affected school discipline. Teachers emphasized the negative effects

of the parents and their child-rearing practices on student behavior. School discipline was determined by the low education level, weak relationships between the parents and school, and the working-class residents in the neighborhood. In terms of dress code, the school and the school environment implement similar disciplinary practices. Thus, disciplinary pressures are higher on female students. The interviews with teachers and administrators demonstrated that school discipline could not be resolved by isolating the school from the environment.

Discussion, Conclusion, and Recommendations

The correlation between the school discipline and the family and school environment is determined by the harmony between the school environment and disciplinary practices at school, the determination of the disciplinary practices at school by the cultural, social, symbolic, and economic capital in the family, the significance of education in the family, the expectations of the parents from the school and their disciplinary approach, and the impact of the parents on the school discipline. Thus, the family institution is an active part and determinant of disciplinary practices at school. The relationship between the parents and the child, and, as the participants stated, "child's upbringing" determine the student attitudes and behavior at school. Based on teacher views, Baysal (2009) reported domestic violence, lack of discipline in the family environment, and indifferent parents' attitudes towards their children's education lead to undisciplined behavior. Students transfer the disciplinary discourse and practices in the family to the school environment and consider the father as an authority figure who exerts pressure and control over the children. Gender inequality is enforced by the transfer of the parental role of authority figures from the family to the relationship network at school. The main expectation and demand of the parents from the school is to implement and maintain discipline at school. The main roles associated by the parents with the school in implementing discipline include enforcing the dress code, preventing disrespect towards the teacher, smoking, and fighting.

The study also determined that students who grew up in families with low educational and socio-economic levels were more susceptible to indiscipline, according to most teachers. There was a strong emphasis on the cultural weakness of the children of families with low educational and socio-economic levels. Uzun and Bökeoğlu's (2019, p. 671) reported that the higher the education and income levels of the parents, the higher the academic achievements of the students and the students with lower socio-economic background do not have equal educational opportunities when compared to the children who were raised in families with higher socio-economic status, affecting learning negatively. The education and income levels of the family determine the student's susceptibility to undesirable behavior and academic

achievements. Kızmaz (2004, p. 314), in a study on the correlation between the education level of convicts and criminal behavior, reported that the education level of about 78% of the criminals was lower than high school and the education level of the parents of the criminals was also quite low.

The study also determined that the cultural levels of the students with low educational and socio-economic level parents were low as well, and they were prone to indiscipline, according to the teachers. Teachers associated the quality of the cultural, social, symbolic, and economic capital that students inherited from their parents (Bourdieu, 1986; Ağın, 2018). The quality of communication between school and parents provides information about the value assigned by the parents to education and their cultural, social, symbolic, and economic capital. Thus, the school reproduces the family-induced structural inequality in the relationships between the student and the teacher. The teachers stated that parents want their children to be disciplined at school to prevent any potential problems, and parents with low socio-economic and educational levels described education as the period that students spend without any problems at school. According to the teachers and school administrators, the significance and value of education were whether the time spent by their children at school led to indiscipline for the parents due to the parents' low socio-economic and educational levels. Özbaş and Badavan (2009, p. 79) reported that parents and school administrators prioritized the solution of disciplinary problems and stated that this process affected the students' school performance the most.

The correlation between the school and the school environment directly affects and determined disciplinary practices. The fact that the residents of the school neighborhood do not prioritize education and the district is mainly a working-class neighborhood with low education levels also determines the disciplinary practices (Sheldon & Epstein, 2002). The disadvantages in the school environment can determine the students' academic achievements and future choices. According to Göktürk and Ağın (2020, p. 345), social origins and social environment determine the student preferences throughout the educational process, their freedom in decision-making independent of obligations, the distance of the relationship they establish with education, and educational achievements that are affected by certain habits, predispositions, and prior knowledge acquired in the social environment (familial habitus and surrounding conditions). There are several studies in the international literature on social origins as a determinant of disciplinary practices. Wallace et al. (2008) reported that students of different races and active groups were exposed to disciplinary practices in diverse ways. Blacks, Hispanics, and Native Americans were invited for disciplinary action by the school

administrators, suspended and expelled more than whites, Asian students. Another study found that when blacks and Latin Americans showed similar behavior, they faced more suspension and expulsion when compared to whites, and black students received more warnings from the school administration about behavioral problems when compared to whites (Skiba et al., 2011). Another main factor that explained the different practices in school discipline was gender (Ispa-Landa, 2017; Wallace et al., 2008; Skiba et al., 2002). In an ethnographic study, Morris (2005) reported that black female students are more exposed to reprimands because they do not display "lady-like" behavior, and Latin American male students' behavior is considered threatening. In the same study, school administrators did not perceive whites and Asian American students as threatening since they behaved in line with gender codes and behavior patterns, and these two groups were reprimanded less (Morris, 2005). The socio-economic and cultural values and disciplinary practices in the school environment lead to the development of an institutional (school) culture where female students experience these practices more frequently when compared to male students. It was observed that the disciplinary practices at school were associated with the behavior in the school environment and the school environment reinforced the school practices. The school environment and the school implement similar disciplinary practices, especially about the dress code of female students. Sayılan and Özkazanç (2009) reported that disciplinary practices at female students deepened gender inequality and excluded sexuality from the official school discourse. The school was likened to prison due to its appearance (walls, metal plates, wire fences) reflecting its disciplinary practices (Foucault, 2006). The school walls as a border that separates the school and the school environment determine the correlation between the school and the school environment and reflect the character of disciplinary practices. Based on the study findings, the following could be recommended:

- 1- Educational and instructional activities should be organized based on the correlation between the school discipline and socio-economic and cultural structure of the family and school environment (e.g., broken family).
- 2- Since the socio-cultural structure of the family and school environment (conservative, migrant, etc.) could lead to supervisory and oppressive practices at school, the physical and mental development of the students should be prioritized.
- 3- As one of the educational stakeholders, the active participation of the parents in school administration and teacher-parent association should be ensured.

- 4- The undesirable behavior of socio-economically and culturally disadvantaged students should be eliminated through academic, personal, and social assistance.

Ethical Approval: This research is based on the Ph.D. thesis and was conducted with the Ministry of National Education's permission dated 26/03/2015 and numbered 14588481/605.99/3279674

Conflict Interest: There is no conflict of interest to declare.

References

- Ağın, E. (2018). On Pierre Bourdieu's Key Theoretical Concepts and Pedagogical Approach. *International Journal of Educational Policies*, 12(1), 19-33.
- Akpınar, B. ve Özdaş, F. (2013). Lise disiplin sorunlarının sınıf değişkeni açısından incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 21(4), 1365-1376.
- Aküzüm, C., Yavaş, T., Tan, Ç., ve Uçar, M. B. (2015). İlköğretim kurumu öğrencilerinin devamsızlık ve okul terki nedenleri. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(2), 167-192.
- Aküzüm, C. ve Nazlı, K. (2017). Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetiminde karşılaştıkları disiplin sorunları, nedenleri ve bu sorunlarla baş etme yöntemlerinin değerlendirilmesi. *International e-Journal of Educational Studies (IEJES)*, 1(2), 88-102.
- Akyüz, H. (2018). *Eğitim sosyolojisi*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Albez, C. ve Ada, Ş. (2017). Okul-aile ortaklığı: Güçlükler, beklentiler, gereksinimler, öneriler. *Anatolian Journal of Educational Leadership and Instruction*, 5(2), 1-18.
- Ayan, S. (2011). Okulda disiplin cezası alma, ailede şiddete uğrama. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 12(2), 137-142.
- Aydoğan, İ. (2006). İlköğretim okullarında okul-çevre ilişkilerinin düzeyi. *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 121-136.
- Balcı, Ö. ve Yumuşak, G. (2018). Öğretmenlerin istenmeyen öğrenci davranışları ile başa çıkma yöntemleri ve bu yöntemlerin etkililiğine ilişkin görüşleri. *Balikesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(40), 223-254.
- Baysal, N. (2009). *İlköğretim II. kademe görevli öğretmenlerin sınıfta karşılaştıkları disiplin sorunlarına, bunların nedenlerine ve çözüm yollarına ilişkin görüşleri*.

- Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Diyarbakır.
- Bilgin, N. (2006). *Sosyal bilimlerde içerik analizi*. Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Bourdieu, P. (1986). The Forms of Capital. J. G. Richardson (Ed.). *Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education* içinde (241-258). New York: Greenwood Press.
- Bozan, S. ve Ekinci, A. (2020). Öğretmenlerin mesleklerinin ilk yıllarında sınıf yönetiminde yaşadıkları sorunlara ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 28(1), 137-153.
- Brophy, J. (2011). History of research on classroom management. Carolyn M. Evertson ve Carol S. Weinstein (Ed.). *Handbook of Classroom Management: Research, Practice and Contemporary Issues* içinde (17-43). New York: Routledge.
- Çakır, R. ve Çolak, C. (2019). Lise öğrencilerinin okul terki riskine ilişkin görüşleri. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(21), 269-286.
- Çalık, T. (2012). Sınıf yönetimi ile ilgili temel kavramlar. Leyla Küçükahmet (Ed.). *Sınıf Yönetimi* içinde (2-11). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Çelenk, S. (2003). Okul başarısının ön koşulu: Okul aile dayanışması. *İlköğretim Online E-Dergi*, 2(2), 28-34.
- Demirtaş, H. ve Pehlivan, F. (2020). Devlet ortaokulu ve liselerinde yaşanan disiplin problemleri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(1), 166-197.
- Foucault, M. (2006). *Hapishanenin doğuşu*. (Çev. M. A. Kılıçbay). Ankara: İmge Yayınları.
- Gangal, M. ve Öztürk, Y. (2019). Okul öncesi öğretmenlerinin sınıflarında istenmeyen davranışlar ve başa çıkma yolları. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 7(3), 1100-1118.
- Göktürk, D. ve Ağın, E. (2020). Okul kurumunun kültürel-toplumsal eşitsizlik ve imtiyazların yeniden üretimindeki rolüne ilişkin bir değerlendirme. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 53(1), 329-354.
- Ispa-Landa, S. (2017). Racial and Gender Inequality and School Discipline: Toward a More Comprehensive View of School Policy. *Social Currents*, 4(6), 511-517.
- Kayabaşı, Y. (2012). Sınıf yönetimi kavramının sınıfta disiplin sağlamadan farklı yanları ve temel özellikleri. Leyla Küçükahmet (Ed.). *Sınıf Yönetimi* içinde (57-79). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

- Kentli, D. F. (2016). İdeal öğretmenlerin disiplin modelleri: Bir anlatı çalışması. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(1), 290-302.
- Kızmaz, Z. (2004). Öğrenim düzeyi ve suç: Suç-okul ilişkisi üzerine sosyolojik bir araştırma. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(2), 291-319.
- Kolay, Y. (2004). Okul-aile-çevre işbirliğinin eğitim sistemindeki yeri ve önemi. *Milli Eğitim Dergisi*, 164. http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/164/kolay.htm
- Lewis, C. T. (1984). *A latin dictionary founded on Andrews' edition of Feund's latin dictionary*. New York: Oxford University Press.
- Merriam, B. S. (2015). *Nitel araştırma desen ve uygulama için bir rehber*. (Çev. Ed. S. Turan). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Miles, M. B. ve Huberman, A. M. (1994). *Qualitative Data Analysis*. CA: Sage.
- Morris, E. W. (2005). "Tuck in that shirt!" Race, class, gender, and discipline in an urban school. *Sociological Perspectives*, 48(1), 25-48.
- Oktay, A. (2019). Öğretmen adaylarının sınıf yönetiminde tercih ettikleri disiplin modelleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (50), 427-450.
- Özbaş, M. ve Badavan, Y. (2009). İlköğretim okulu yöneticilerinin okul-aile ilişkileri konusunda yapmaları gereken ve yapmakta oldukları işler. *Eğitim ve Bilim*, 34(154), 69-81.
- Paker, T. (2017). Durum çalışması. Fatma Nevra Seggie ve Yasemin Bayyurt (Ed.). *Nitel Araştırma içinde* (119-134). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Punch, F. P. (2005). *Sosyal araştırmalara giriş*. (Çev. D. Bayrak, H. B. Arslan ve Z. Akyüz). Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Sadık, F. ve Arslan, S. (2015). İlkokul sınıf öğretmenlerinin disiplin problemleri ile ilgili görüşlerinin incelenmesi. *Turkish Studies - International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 10(3), 115-138.
- Sayılan, F. ve Özkazanç, A. (2009). İktidar ve direniş bağlamında toplumsal cinsiyet: Bir okul etnografisi. *Toplum ve Bilim*, (114), 51-73.
- Sheldon, S. B. ve Epstein, J. L. (2002). Improving Student Behavior and School Discipline With Family And Community Involvement. *Education and Urban Society*, 35(1), 4-26.
- Skiba, R. J., Horner, H.R., Chung, C., Rausch, M. K., May, S.L., Tobin, T. (2011). Race Is Not Neutral: A National Investigation of African American and Latino

Disproportionality in School Discipline. *School Psychology Review*, 40(1), 85-107.

DOI: 10.1080/02796015.2011.12087730

Skiba, R.J., Michael, R.S., Nardo, A.C., ve Peterson, R.L. (2002). The Color of Discipline: Sources of Racial and Gender Disproportionality in School Punishment. *The Urban Review*, 34(4), 317-342.

TDK (Türk Dil Kurumu) (1998). *Disiplin*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Toytok, E. H. ve Yıldırım, M. B. (2018). Meslek liselerinde karşılaşılan disiplin sorunlarının sınıf düzeylerine göre dağılımlarının ve nedenlerinin incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(3), 1759-1778.

Turan, Ş. (2012). Sınıf yönetiminin temelleri. M. Şişman ve S. Turan (Ed.). *Sınıf Yönetimi* içinde (1-15). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

Wallace, J. M., Goodkind, S., Wallace, C. M., ve Bachman, J. G. (2008). Racial, Ethnic, and Gender Differences in School Discipline among U.S. High School Students: 1991-2005. *Negro Educ Rev.* 59(1-2), 47-62.

Uzun, G. ve Bökeoğlu Çokluk, Ö. (2019). Akademik başarının okul, aile ve öğrenci özellikleri ile ilişkisinin çok düzeyli yapısal eşitlik modellemesi ile incelenmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 52(3), 655-684.

Ünsal, H. (2018). Öğretmen adaylarının sınıfta disiplin modellerine ilişkin tercihleri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(2), 519-531.

Yıldırım, M. C. ve Dönmez, B. (2008). Okul-aile işbirliğine ilişkin bir araştırma. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(23), 98-115.